

ELECTRO RADIO MERCUUR

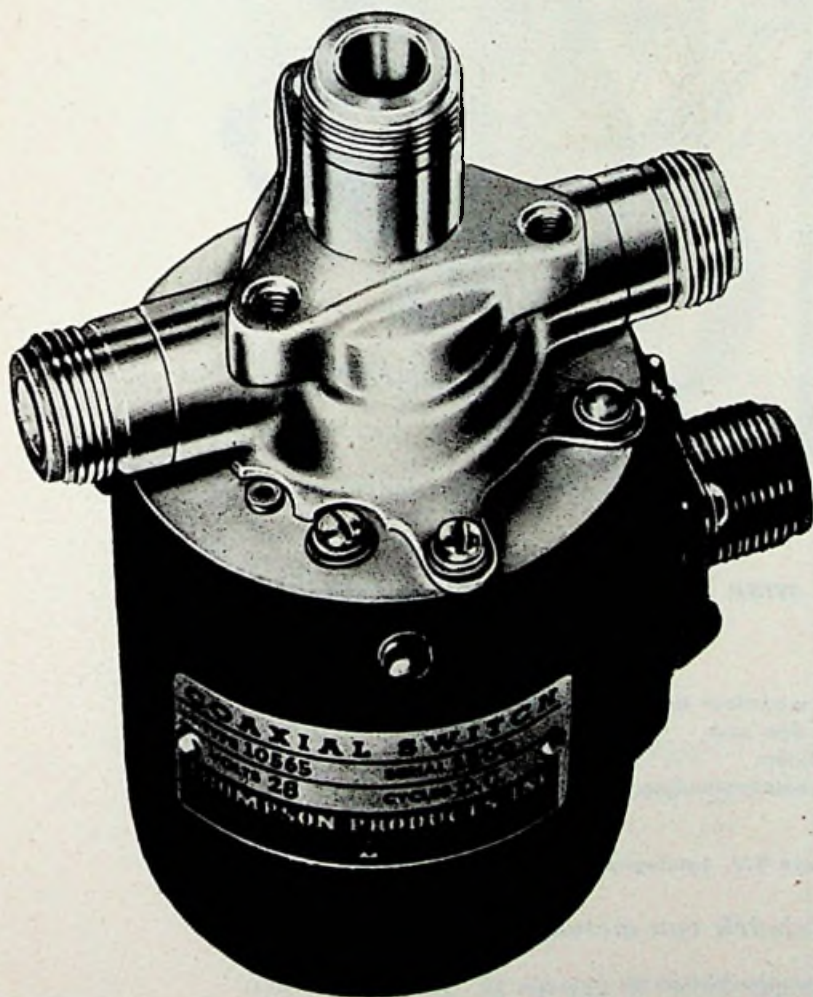
VEERTIENDAAGS
VAKBLAD VOOR:

ELECTROTECHNISCHE INSTALLATEURS • HANDELAREN IN ELECTRISCHE VERBRUIKSTOESTELLEN
EN VERLICHTINGSARTIKELN • HANDELAREN IN RADIOTOESTELLEN EN RADIO-ONDERDELEN

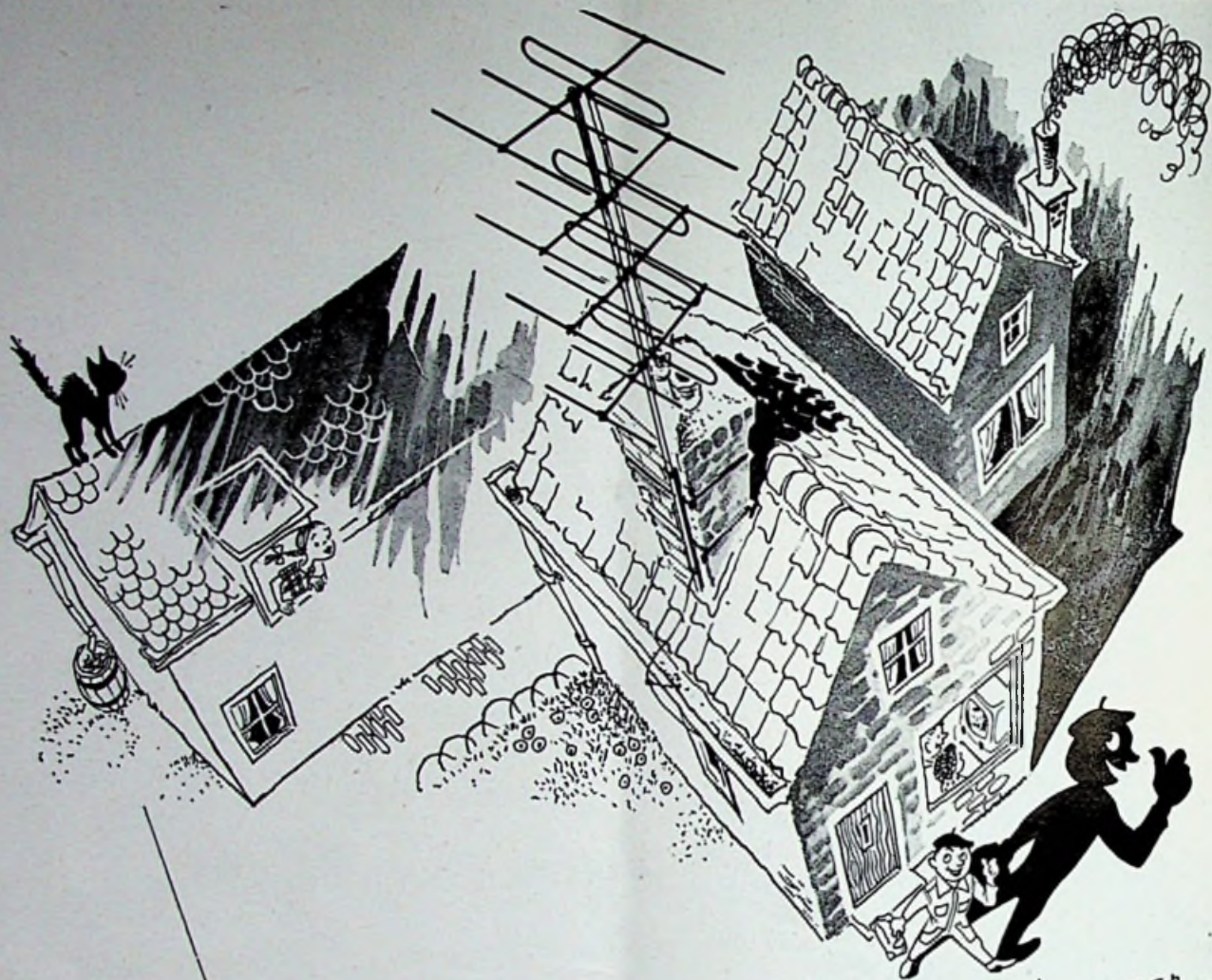
10e Jaargang

nr. 259

1 okt. '55

De Thompson Products, Inc., Electronic Division, heeft een lichte hoogwaardige co-axiale schakelaar geconstrueerd. Deze heeft een draaiende magneetbediening voor 24-28 V gelijkstroom en voldoet aan strenge militaire eisen. Bij frequenties tot 11.000 MHz heeft de schakelaar een maximale staande golfverhouding van 1,5 db en minder dan 0,2 db eigen verlies. Bij 3000 MHz blijft het overspreken beneden 55 db. De schakelaar kan blijvend 100 W ongemoduleerde hf-energie voeren bij 3000 MHz. De bedieningstijd is kleiner dan 0,5 sec., de minimum levensduur 10.000 schakelingen. Gewicht 750 gram.

„Die **WISA** antenne, daar heb 'k verder geen omkijken naar...“

zegt monteur Jan Karwei.

... want alleen de nieuwe WISA antennes hebben al deze voordelen:

- * trektoelasting
- * snelle montage
- * verende ophanging waardoor breuk uitgesloten
- * alle elementen uit één stuk
- * extra zware mastklem
- * dikwandige, corrosiebestendige buis
- * 3 jaar garantie

Vraag onze nieuwe T.V. catalogus

W. J. STOKVIS'

Koninklijke fabriek van metaalwerken n.v.

ARNHEM Vijzinnenstraat 85 - Postbus 20 - Tel. 083 00 - 230 41

AMSTERDAM Keizersgracht 127 - Tel. 029 00 - 42655

DEN HAAG Herengracht 12a - Tel. 017 00 - 183023

GRONINGEN Heresingel 18 - Tel. 059 00 - 29347

HAZEMEYER

Installatiemateriaal

Draaischakelaars

Tuimelschakelaars

Stopcontacten
bruin en wit

Opbouw

en

Inbouw

Normaal

en

druipwaterdicht

Voorzlen van het KEMA KEURTEKEN
de hoogste kwalitatieve onderscheiding
van het KEMA LABORATORIUM

HAZEMEYER

Installatiemateriaal

HET KWALITEITSMERK

*RUTON
is weer
begonnen
met*

sensationele reclame-campagne

Gedurende October, November en December worden via de dagbladen 2,6 miljoen en via de Radiobladen 1,5 miljoen gezinnen intensief bewerkt voor de nieuwe RUTON-stofzuiger met 6 moderne voordelen (6 modellen en 6 prijsklassen).

Naast de 6 bekende RUTON extra's komen enkele andere plussen de 12 forse en boeiende advertenties versterken. Zorg dat U de Ruton-vraag naar Uw zaak trekt. Laat dat niet aan anderen over. Zorg dus voor voldoende voorraad. En... maak het U gemakkelijk: verkoop de meest gevraagde stofzuiger.

Profiteer van de extra-verkoopkansen, die Ruton U biedt...
werk met succes met Ruton.

De beloning van de minderjarige, werkzaam in het ouderlijk bedrijf

door J. L. van Hedel

Enige jaren geleden werd een einde gemaakt aan de ongewenste situatie, dat de beloning voor in het bedrijf van hun ouders werkzame minderjarige kinderen niet als bedrijfskosten worden beschouwd. Deze toestand was ongewenst, omdat daardoor een vader die met eigen minderjarige kinderen werkte, inkomstenbelasting moest betalen, niet alleen over de door hem behaalde winst maar ook over de lonen of salarissen welke hij die kinderen had uitgekeerd. De wijziging was dus, vooral voor de middenstand en de landbouw, zeer welkom maar in de praktijk is wel gebleken, dat er toch nog allerlei moeilijkheden kunnen ontstaan.

Aftek van de aan eigen kinderen betaalde beloningen is mogelijk, indien er tussen ouder en kind een arbeidsovereenkomst bestaat. De eerste moeilijkheid is nu om vast te stellen, of er al dan niet een arbeidsovereenkomst aanwezig kan worden geacht. Wanneer een schoolgaand kind op de vrije middagen in de winkel werkzaam is en daarvoor een (bescheiden) beloning ontvangt, is er dan sprake van een arbeidsovereenkomst en kan de vader dat „loon" als bedrijfskosten in mindering brengen bij het berekenen van de bedrijfswinst?

Ten aanzien van kinderen die volledig of vrijwel volledig in het bedrijf van de ouders werkzaam zijn, was het vaak een probleem om vast te stellen welk bedrag als beloning in aanmerking mocht worden genomen.

Om aan deze moeilijkheden zo goed mogelijk een einde te maken heeft de staatssecretaris van Financiën ten aanzien van deze materie een regeling vastgesteld.

Geen kinderen beneden 16 jaar

In deze regeling is op de eerste plaats bepaald, dat ten aanzien van kinderen beneden 16 jaar in geen enkel geval het bestaan van een arbeidsovereenkomst met de vader wordt aangenomen. De inspecteurs, die zich vanzelfsprekend onvoorwaardelijk aan de regeling van de staats-

secretaris moeten houden, zullen dus nooit accepteren, dat voor deze kinderen enig loon of salaris in mindering wordt gebracht bij de berekening van de winst van de vader.

Wordt een kind dat in het bedrijf van de ouders werkzaam is, in de loop van het boekjaar 16 jaar, dan zal slechts voor een gedeelte van het jaar aftrek mogen plaats vinden.

Vijf voorwaarden

Ten aanzien van kinderen die 16 jaar of ouder zijn en in het bedrijf van de ouders werkzaam zijn kan het bestaan van een arbeidsovereenkomst wel worden aangenomen. Er moet dan

Studerende kinderen

In de praktijk komt het voor, dat kinderen die een bepaalde opleiding genieten, in hun vrije tijd werkzaam zijn in het bedrijf van de ouders. Het is een normaal verschijnsel dat studerende kinderen gedurende de vacaties in vaders zaak een handje meehelpen. Voor deze kinderen mag wel een zekere beloning in aanmerking worden genomen maar nooit meer dan f 400.— per jaar.

Ten aanzien van deze kinderen moet dan echter wel voldaan zijn aan de onder 2 t/m 5 genoemde voorwaarden.

Kinderen die in het bedrijf van de ouders werkzaam zijn en daarnaast een opleiding of

Bij arbeidsovereenkomst is loon van kind aftrekbaar

echter aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

1. de voor de kinderen voor werkzaamheden beschikbare tijd moet niet grotendeels in beslag worden genomen door of in verband met het volgen van onderwijs of een opleiding voor een beroep;

2. de kinderen moeten werkzaamheden verrichten, waarvoor zonder hun aanwezigheid een vreemde kracht zou zijn aangetrokken;

3. de ouder-werkgever moet zich ook ten aanzien van de loonbelasting en de vereveningsheffing op het standpunt stellen dat er een dienstbetrekking is;

4. de beloning voor de arbeid van de kinderen mag niet meer bedragen dan een vreemde kracht in gelijke omstandigheden zou ontvangen;

5. er mag nimmer meer worden afgetrokken dan de werkelijk gemaakte kosten voor kost-, inwoning, kleding, zakgeld e.d.;

Ten aanzien van deze punten kan het volgende worden opgemerkt:

studie volgen die een niet al te groot gedeelte van de normale arbeidstijd in beslag neemt, kunnen als een volslagen kracht worden beschouwd. Hun beloning kan dan hoogstens worden gesteld op hetgeen aan een vreemde kracht in gelijke omstandigheden zou zijn betaald.

Wanneer bijv. een jongeman bij vader in de zaak werkt maar, in verband met zijn studie of opleiding, twee halve dagen per week moet verzuimen, dan zal zijn salaris gesteld kunnen worden op het bedrag dat betaald zou worden aan een vreemde kracht die ook twee halve dagen per week verzuimt.

Noodzakelijke werkzaamheden

Het zal in bepaalde gevallen nog wel eens moeilijk blijken te zijn om vast te stellen of, indien de kinderen eens niet in het bedrijf van de ouders werken, een vreemde kracht zou zijn aangetrokken.

(Zie verder pag. 643)

De onderhandelingen over de collectieve arbeidsovereenkomst zijn reeds enige tijd beëindigd. Het College van Rijksbemiddelaars heeft de algemene verbindingsverklaring van bepalingen van deze overeenkomst uitgesproken en heeft de maximum-uurlonen vastgesteld. De verwachting was aan N.V.E.W.-leden reeds een exemplaar van de C.A.O. te kunnen toezenden doch, nu bij informatie is gebleken dat het nog enige tijd gaat duren alvorens zij gedrukt zijn, verdient het aanbeveling niet langer wachten met publicatie in enigerlei vorm. De bekendmaking van de gewijzigde bepalingen van de C.A.O. dwingt des te meer nu is gebleken dat enige verwarring is ontstaan, vooral bij de gemengde bedrijven, door de invoering van het systeem van werkclassificatie in de loodgietersbranche.

Over de werkclassificatie is in eigen kring, in de Bedrijfscommissie alsmede in Unieverband reeds enkele malen gesproken. Een werkclassificatiecommissie is ingesteld en deze zal medio september bijeenkomen. Of men in de electrotechnische branche tot invoering van werkclassificatie als systeem voor beloning zal overgaan kan thans niet met zekerheid worden gezegd. In elk geval moet men er op rekenen, dat, indien hiertoe wordt overgegaan, dit nog wel enige tijd in beslag zal nemen.

Lonen niet veranderd

Ofschoon een nieuwe C.A.O. tot stand is gekomen; wil dit niet zeggen, dat de oude bepalingen geheel zijn vervallen. Veeleer kan men spreken van wijzigingen van de oude C.A.O. Wij menen dan ook, dat het voldoende is indien wij de gewijzigde bepalingen hier weergeven. Vooropgesteld zij echter, dat de lonen geen verandering hebben ondergaan en dat dus nog steeds de uurlonen gelden zoals die per 1 oktober 1954 zijn overeengekomen en vastgesteld. Alvorens de artikelen, die gewijzigd zijn hier onverkort te publiceren wordt er op gewezen, dat het aantal ondertekenaars van de C.A.O. groter is dan ooit. Naast de vier organisaties, die de vorige overeenkomst hebben aangegaan, ondertekendende ook de Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers, de Nederlandse Vereniging van Neoninstallateurs en de Vereniging van Electrotechnische Installatiebedrijven de nieuwe overeenkomst.

Bij het sluiten der overeenkomst hebben de volgende overwegingen gegolden:

1. dat deze collectieve arbeidsovereenkomst de tweede is, die na de 2e wereldoorlog in het Electrotechnisch Bedrijf tot stand is gekomen en dat hierin tot uiting komt het streven naar het scheppen en in stand houden van duurzame en harmonische arbeidsverhoudingen; dat mitsdien het hierin opgebouwde complex van arbeidsvoorwaarden en sociale voorzieningen een bijdrage is tot een goede en gezonde sfeer in het Electrotechnisch Bedrijf;
2. dat een collectieve arbeidsovereenkomst niet alleen het resultaat is van wilsovereenstemming tussen diegenen, die rechtstreeks bij de onderhandelingen betrokken zijn, maar dat in deze wilsovereenstemming besloten ligt de persoonlijke medeverantwoordelijkheid van alle leden van partijen voor een getrouwelijke naleving van de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst, niet alleen met betrekking tot de daarin verankerde rechten, maar ook ten aanzien van de verplichtingen, welke daaruit voortvloeien;
3. dat het besef van deze persoonlijke medeverantwoordelijkheid, wortelende in een constructief werkzame en vertrouwen schenkende geestesgesteldheid, de hechte basis dient te vormen van de samenwerking tussen werkgevers en werknemers; dat deze samenwerking een zo gezond mogelijke ontwikkeling in de bedrijfstak zal bevorderen.

Wijzigingen

De wijzigingen laten wij hier in zijn geheel, voorzover nodig met enige toelichting, volgen:

Artikel 1 - Werkings sfeer

1. De bepalingen van deze overeenkomst gelden voor werkgevers en werknemers in ondernemingen, waarin, ongeacht haar economische functie, uitsluitend of in hoofdzaak één of meer der volgende werkzaamheden worden verricht:

- a. het rechtstreeks voor derden aanleggen, wijzigen of herstellen van electrotechnische zwak- en sterkstroominstallaties (electrotechnisch installateursbedrijf);
- b. het rechtstreeks voor derden wikkelen of herstellen van gebruiks- en verbruikstoestellen voor sterk- en zwakstroominstallaties (electrotechnisch wikkelen en reparateursbedrijf);

c. het rechtstreeks voor derden aanleggen of herstellen van radio-ontvangsttoestellen, radio-ontvanginstallaties, electronische geluidsversterkers, electronische geluidsversterkerinstallaties, alsmede bijbehorende hulp-toestellen of onderdelen (radio-installateurs- en reparateursbedrijf);

d. het rechtstreeks voor derden aanleggen, wijzigen of herstellen van lichtinstallaties met gasontladingsbuizen van hoge spanning, waaronder begrepen het monteren van deze huizen (neon-installateursbedrijf);

e. het rechtstreeks voor derden bouwen, herstellen en uitbreiden van electriciteits-distributienetten en straatverlichtingen voor eigen exploitatie of voor rekening van principalen, gemeentelijke en de van Rijkswege geconcessioneerde bedrijven (electrotechnisch nettenbouwbedrijf).

DE NIEUW

2. Deze overeenkomst geldt niet:

- a. voor werkgevers en werknemers in ondernemingen, bedoeld in lid 1 sub b) indien op 31 december 1947 25 of meer werknemers in dienst waren;
- b. voor werkgevers en werknemers in ondernemingen waarop door het College van Rijksbemiddelaars, in overleg met de Bedrijfscommissie voor het Electrotechnisch Bedrijf de algemene verbindingsverklaring der Collectieve Arbeidsovereenkomst, tevens regeling voor arbeidsvoorwaarden in de metaalindustrie of de daarvoor in de plaats komende regeling van toepassing is verklaard.

Artikel 3 - Werknemer

1. Onder werknemer wordt verstaan hij, die in dienst van een werkgever tegen loon arbeid verricht.
2. Als werknemers worden niet beschouwd:
 - a. zij, die uitsluitend of in hoofdzaak een toezicht houdende, administratieve of commerciële functie vervullen;
 - b. tekenaars en constructeurs;
 - c. vertegenwoordigers en handelsreizigers;
 - d. personen, die geen eigenlijke bedrijfsarbeid verrichten en wier dienstverband een tijdelijke karakter draagt en/of geen volledige normale dagtaak medebrengt;
 - e. zij, die in het Electrotechnisch Nettenbouwersbedrijf grondwerk per karwei en/of voor bekerkte duur in dat karwei zijn aangenomen met dien verstande, dat op grondwerkers in vaste dienst deze C.A.O. wel van toepassing is.
3. Op de werknemers, die geen eigenlijke bedrijfsarbeid verrichten, zijn de artikelen 27, 28, 29 en tot een nader te bepalen tijdstip artikel 41, zomede de bepalingen van hoofdstuk II met uitzondering van artikel 17, lid 3, niet van toepassing. Op bewakers is bovendien artikel 10 niet van toepassing.
4. Onder de in het vorige lid bedoelde werknemers worden o.m. verstaan: portiers, loopjongens, chauffeurs van personenauto's welke gebruikt worden ten dienste van eigenaars of employe's van de onderneming, congiegers, reinigers en werksters.
5. Personen, die geen eigenlijke bedrijfsarbeid verrichten en wier dienstverband een tijdelijk karakter draagt en/of geen volledige normale dagtaak meebrengt, worden niet als werknemers beschouwd.

6. Geschillen over de uitlegging van dit artikel worden beslist door de Bedrijfscommissie.

Artikel 8 (oud) handelend over het identiteitsboekje, is vervallen, omdat invoering in de praktijk waardeloos is gebleken.

Artikel 8 (oud 9) - Duur van de dienstbetrekking

1. De dienstbetrekking tussen de werkgever en de werknemer wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. De eerste vier weken der dienstbetrekking zullen over en weer als proeftijd gelden. Gedurende deze termijn kunnen zowel werkgever als werknemer de dienstbetrekking beëindigen tegen het einde van de werkdag. Na de proeftijd dienen met betrekking tot de opzegging de volgende regelen in acht genomen worden te:

3. De opzeggingstermijn door de minderjarige werknemer in acht te nemen, bedraagt 1 week.

De opzeggingstermijn door de meerderjarige werknemer in acht te nemen, bedraagt 1 week voor elk gewerkte vak van twee gehele jaren dienstverband na zijn meerderjarigheid, met een minimum van 1 week en een maximum van 6 weken.

4. De opzeggingstermijn, door de werkgever in acht te nemen, bedraagt:

t.o.v. minderjarige werknemers, 1 week;
t.o.v. meerderjarige werknemers 1 week voor elk gewerkte jaar dienstverband na hun meerderjarigheid, met een minimum van 1 week en een maximum van 13 weken.

5. Opzegging kan alleen geschieden tegen het einde van een kalenderweek.

6. De werkgever mag niet opzeggen gedurende de duur van de dienstbetrekking:

a. ongeschikt is tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte, tenzij de ongeschiktheid minstens twee jaar heeft geduurd;

b. verhindert is de bedongen arbeid te verrichten wegens het nakomen van militaire verplichtingen, tenzij hij deze vrijwillig op zich neemt.

Hetzelfde geldt t.a.v. de minderjarige werknemer, indien de dienstbetrekking op het ogenblik, waarop verandering aanvangt, minstens een jaar heeft geduurd.

Opgemerkt wordt, dat de opzeggingstermijn in overeenstemming is gebracht met de betreffende bepaling van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel - (10 oud)

De nationale feestdag, die voorlopig door de Regering is gesteld op 30 April, is als feestdag opgenomen.

Artikel - (11 oud)

Lid 1 luidt thans als volgt:
De werknemer is verplicht hem door of namens de werkgever opgedragen werkzaamheden, welke zich in de onderneming voordoen of werkzaamheden, welke in deze onderneming verband houden, naar beste kracht te verrichten, volgens door de werkgever gegeven voorschriften. Overigens is dit artikel niet gewijzigd.

Artikel - (13 oud)

In de tweede alinea regel is het woord „minimum" vervallen.

Artikel - (14 oud)

Aan dit artikel is in overeenstemming met de wet van de Ondernemingsraden een lid 9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

6. De bepalingen van dit artikel gelden niet voor onderneming, waarin een ondernemingsraad krachtens de Wet op de Ondernemingsraden is ingesteld. Na stelling van een ondernemingsraad wordt, behalve in artikel, in plaats van „werknemersvertegenwoordiging" of „kern" gelezen „ondernemingsraad".

Artikel 19 (oud 20) - Diplomatie

1. Het bezit van één of meer der volgende diplomaten geeft de betrokken werknemer recht op een diploma: toeslag van 3 cent bij één diploma, 5 cent bij twee diploma's en 7 cent bij drie diploma's:

- V.E.V. sterkstroommonteur
- V.E.V. zwakstroommonteur
- V.E.V. radiomonteur.

2. Het V.E.V.-aspirant-diploma zal worden bezeten met een uitkering ineens van f. 25,-.

Artikel (21 oud 22) - Vergoeding bij karwei

1. Indien ten behoeve van het verrichten van karweiwerk door de werknemer moet worden gereisd, zal hem worden vergoed:

a. het bedrag der reiskosten, benevens - voorzover althans het karwei verder van zijn woning is dan het bedrijf, waar hij pleegt te werken - het gewone wachloon over de reistijd;

b., bij karweiwerk in een aangrenzende gemeente; zal deze onder sub a. bedoelde vergoeding slechts worden gegeven indien kan worden aangetoond, dat extra reis- kosten en reistijd moeten worden gemaakt.

2. Indien op zondag, dan wel op een in artikel 10, lid 1, genoemde feestdag, niet op een zondag vallende, moet worden gereisd ter verrichting van werkzaamheden op deze dag, zal het uurloon worden vermeerderd met een toeslag van 100, resp. 200%.

3. Bij afwezigheid gedurende langere tijd dan een week mag de werknemer iedere week op kosten van de werkgever naar huis reizen, tenzij de werkzaamheden, waarvoor de werknemer is uitgezonden, in het begin van de daaropvolgende week eindigen. De werknemer dient zich des maandagsmorgens tijdig, doch behoudens, bijzon-

C.A.O.

dere omstandigheden niet vóór 6 uur, naar het werk te begeben.

4. Indien een feestdag, als bedoeld in artikel 10 in een week niet samenvalt met het einde der week, waarop de werknemer recht heeft op een betaalde reis naar huis, is de werkgever verplicht, op verlangen van de werknemer, de betaalde reis naar die feestdag te verschuiven.

In de toelichting op dit artikel staat vermeld: Onder karweiwerk wordt in dit artikel over het algemeen verstaan: werk, dat de onderneming buiten de plaats van vestiging van de onderneming laat verrichten. Onder „reistijd” wordt verstaan: de noodzakelijk te maken reistijd. Onder „plaats” wordt verstaan: gemeente of deel van een gemeente.

Artikel 22 (oud 23) - Vergoeding van verblijfskosten

Wegens verblijfskosten bij karweiwerk worden de volgende vergoedingen uitgekeerd:

a. indien de werknemer des avonds twee uur of langer na het einde van de normale arbeidsdag het werk verlaat: f. 1,50 per dag, tenzij de werkgever een maaltijd verstrekt;

b. indien de werknemer des avonds niet huiswaarts kan keren en de afwezigheid een week of korter duurt: f. 5.— per dag; langer dan een week duurt: f. 4,50 per dag;

c. wanneer ten genoegen van de werkgever aangetoond wordt, dat deze vergoedingen onvoldoende zijn om de werkelijke kosten te dekken, zullen deze, voorzover redelijk, vergoed worden;

d. de bepalingen sub a en c van dit artikel zijn eveneens van toepassing indien binnen de plaats, waarvoor de arbeidsovereenkomst werd aangegaan, plotseling overwerk wordt opgedragen.

Artikel 32 (oud 33)

Hier is een lid 2 toegevoegd, dat luidt:

2. Bij gedwongen verzuim tengevolge van vorst zal het gederfde loon niet worden vergoed over die dagen, waarover de werknemer deswege krachtens enige wettelijke of daarmede gelijk te stellen voorziening aanspraak op uitkering heeft. De werkgever zal deze uitkering gedurende ten hoogste 6 dagen aanvullen tot het bedrag van het gederfde loon, doch alleen indien deze aanvulling geen invloed heeft op de hoogte van de uitkering.

Artikel 33 (oud 34)

Hier is een lid 6 toegevoegd: Over de eerste en tweede dag van de ongeschiktheid (de dag van het ongeval hieronder niet begrepen), zal aan de werknemer 80% van het gederfde loon uitgekeerd worden, indien hij geen recht op tijdelijke uitkering van de Rijksverzekeringsbank heeft, doch dit wel zou hebben gehad, indien de ongeschiktheid op de derde dag nog zou hebben bestaan. Deze bepaling blijft van kracht, zolang geen wettelijke regeling hierin voorziet.

Artikel 37 (oud 38)

Lid 2 is vervangen door de volgende redactie: De werkgever kan met de volgende werkgever schriftelijk overeenkomen, dat deze laatste de vakantie zal geven. De werkgever zal op verzoek van de werknemer deze overeenkomst met de nieuwe werkgever aangaan.

Op het ontslagbriefje wordt vermeld hoeveel vakantiedagen de werknemer in het lopende kalenderjaar heeft genoten en hoeveel vakantiedagen hij nog te goed heeft.

Artikel 38 - Jeugdvakantie

De werknemer, die op 1 mei de 18-jarige leeftijd nog niet heeft bereikt en sedert de eerste werkdag van het kalenderjaar in dienst van de werkgever is, ontvangt telkenjare een extra vakantie van 2 dagen indien hij, voorzover zulks mogelijk is en redelijkerwijze kan worden gevergd, een avondcursus aan een Nijverheidsschool dan wel door de Bedrijfscommissie aangewezen cursus volgt.

Artikel 39 - Extra vakantie

De werknemer, die zonder onderbreking in dienst is geweest van één werkgever, zal telkenmale een extra vakantie ontvangen van:

- 2 dagen bij minstens 25 jaar dienstverband;
- 3 dagen bij minstens 30 jaar dienstverband;
- 4 dagen bij minstens 35 jaar dienstverband;
- 6 dagen bij minstens 40 jaar dienstverband.

Artikel 40 - Vakantietoelage

1. De werknemer, die op 1 juli in dienst is van een werkgever, heeft recht op een vakantietoelage, gelijk aan het halve loon over zoveel dagen als het aantal maanden bedragen heeft, gedurende welke de werknemer vanaf 1 juli van het voorafgaande jaar in dienst is geweest van de werkgever.

De Bedrijfscommissie zal van de in dit lid omschreven verplichting van de werkgever dispensatie kunnen verlenen aan de werkgever of de groep van werkgevers en wel indien de economische toestand van het bedrijf van dien aard is, dat uitbetaling van de vakantietoelage in redelijkheid niet kan worden verlangd. [De Bedrijfscommissie zal deze dispensatie kunnen verlenen op aanvraag van één of meer werkgevers.]

2. De werknemer, die de dienst verlaat, ontvangt een bedrag, gelijk aan het halve loon over zoveel dagen als het aantal maanden dienstverband heeft geduurd, te rekenen vanaf de laatste daaraan voorafgegane datum van 1 juli.

3. Voor de berekening van het aantal maanden, bedoeld in lid 1 en 2, is artikel 34, lid 4, van toepassing.

4. De vakantietoelage wordt verminderd met een bedrag, gelijk aan het halve loon over één dag voor elke maand boven één maand, gedurende welke de werknemer in de in lid 1 genoemde periode zijn werkzaamheden niet heeft verricht, anders dan tengevolge van ziekte en ongeval.

5. De uitkering van de in lid 1 bedoelde toeslag geschiedt, behalve in gevallen waarin dispensatie van de Bedrijfscommissie is verkregen, bij het begin van de aangesloten vakantie.

Gemeenteklasse-indeling

Wat de gemeenteklasse-indeling betreft zijn er eveneens enige wijzigingen tot stand gekomen en is aanpassing gezocht aan de Noodwet Ouderdomsvoorziening. In gemeenteklasse I werd ingedeeld de gemeente Utrecht, met uitzondering van het geannexeerde gedeelte van Bunnik en een deel van 't geannexeerde van Oudertijn. Deze zijn in de 4e klasse ingedeeld. In de 2e klasse werd ingedeeld Landsmeer. In de 4e klasse werd ingedeeld: Arkel, Weesel, Bunschoten, (kom der gemeente en Eemdijk), Echt, (westelijk deel der gemeente), Ermelo (dorp Ermelo en Nunspeet), Zevenaar (kom der gemeente), en Zijpe (Petten).

ELECTRICIFICATIE VAN RUINEN

In de gemeenteraad van Ruinen is gesproken over de gang van zaken bij de electricificatie van de gemeente. Plannen, die door de IJsselcentrale zouden worden ingediend, hebben op zich laten wachten, maar de toezegging is gedaan, dat deze nu op korte termijn kunnen worden verwacht. Hierbij wordt er aan gedacht, dat de IJsselcentrale het electriciteitsbedrijf van de gemeente zal overnemen. Uit de raad werd er op aangedrongen, dat de gemeente voort zal gaan met het aanbrengen van verbeteringen in eigen beheer. (pi)

1875-1955 = 80 jaar
Wereldvermaardheid

De beste technici van Duitsland
gaven U en ons een prachtig

Jubileumcadeau

ZELFSTARTENDE elektrische uurwerken
(Patent aangevraagd) f 14,50 bruto,
met de bekende „PALMTAG” garantie,
Vraagt onze CATALOGUS uitgave APRIL 1955

IMPORTEURS:

ELECTRIC-TIME,

Hirsch en Pol,

Kantoor en Toonkamer
N.Z. Voorburgwal 272 — Amsterdam-C.
Telefoon 34607 (2 lijnen)

Een
Nederlands
kwaliteitsproduct!

ZAKLANTAARNS

BORST EN BREUNIS
BRINKLAAN 122 APELDOORN
TEL 5942
NA 18 UUR TEL 3815

MARJO wasmachines

40 Ltr. f 189.50

40 Ltr. Tijd klok f 209.50

60 Ltr. Tijd klok f 234.—

KUIPERIJ BAKKER

Dijk 12, Alkmaar. Tel. 4268 K 2200

TONEEL-REVUE-ENZ.

UW VOORSTELLINGEN SLAGEN VOOR
100% WANNEER U UW VERLICHTINGS-
APPARATUUR HUIRT BIJ:

Fabriek van speciale
Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM-Z.
v. Ostadestraat 228-230,
Telefoon 720485

Moderne interieurverlichting op de Najaarsbeurs

Moderne pendellamp,
in vele kleuren metaal leverbaar.

Het Instituut voor Industriële Vormgeving te Amsterdam vroeg zich in een van zijn laatste uitgaven af: waar blijft het „moderne” radiotoestel? Men brak een lans tegen het „wortelnoten” en „gepolitoeerde” toestel met veel glans, koper en zijden doekjes. Dit instituut wenst een radiotoestel, dat zou passen in het interieur, dat op dit moment als modern geldt. Dus een interieur met heldere kleuren en eerlijke vormgeving.

Nu is het een feit dat „het” radiotoestel, zoals dit thans aan de markt is, beslist niet past in het interieur van vandaag. De fabrikanten van deze toestellen denken, dat als het toestel maar „kostbaar” lijkt het ook mooi is. Dat als kostbare houtsoorten gebruikt worden... geïmiteerd worden, een „mooi” toestel verkregen is. Hoe dit toestel zal passen in het interieur, dat de jongere mensen om zich heen bouwen, vraagt men zich blijkbaar niet af.

Sleur?

Met vele ornamenten-fabrikanten is het niet anders. Men maakt lampekappen, zo als men deze reeds jaren lang gemaakt heeft. Het verandert er hier en daar wat aan en brengt deze fraaiigheden aan de markt onder de naam: „moderne verlichting”. Of deze lampekappen voldoen aan de wens van moderne mensen, aan de eisen welke men nu aan verlichting stelt, vraagt men zich blijkbaar niet af. Was, enkele tientallen jaren geleden, normaal, dat de tafel in het midden van de kamer stond, thans staat de eettafel (de werktafel) niet midden in de kamer, maar aan de wand, in een hoek, of waar dan ook, maar meestal beslist niet in het midden. De conservatieve installateur heeft het hoofdlichtpunt midden in de kamer gemaakt, doch de moderne gebruiker zit met de gevolgen. De conservatieve lampekappenfabrikant denkt, dat alle huizen net zo zijn ingericht als zijn huis, dat over de tafel -de eetkamertafel- in het midden van de kamer staat en maar een lampekap, veelal van licht-absorberend „perkament” papier zoals onze ouders mooi vonden, maar die beslist niet past in het moderne interieur.

Fabrikant en kunstenaar

Rondwandellende op de Jaarbeurs viel het allereerst op, dat de electrotechnische afdeling die belangrijke plaats heeft verkregen, welke al zo lang ontbeerde. De gehele parterre-ruimte, in het hoofdgebouw en alle aangrenzende grote hallen, was bezet door de electrotechnische industrie en handel, waardoor een goed overzicht werd verkregen in voldoende ruimte om de nieuwe artikelen te kunnen tonen.

Als wij ons beperken tot de verlichtingstrands, dan blijkt dat vele fabrikanten en importeurs nog steeds niet hebben kunnen besluiten tot de verkoop of fabricage van die verlichtingsornamenten, lampkappen, wandlichten en tafellampen, welke passen in dat interieur van jonge mensen zich aanschaffen. Natuurlijk is het goed, dat niet alle fabrikanten uitsluitend modellen maken die modern zijn. Het is genoeg de mooie koperen kronen te zien, nieuw gemaakt, maar getrouwelijk gekopieerd naar de oude kerkkronen en kaarsenkronen van Venetiaans glas en de mooie kronen die uit dit glas worden opgebouwd zullen in vele interieurs een goed figuur slaan. Deze modellen zullen altijd aftrek vinden en dus aan de markt blijven. Maar dat vele fabrikanten nog steeds die modellen maken, welke twintig jaar geleden ook al lelijk waren, is te betreuren. Dat niet elke fabrikant een ontwerper in dienst kan hebben, die regelmatig nieuwe -en in nieuwe interieurs bruikbare- lampen ontwerpt is begrijpelijk. Ook kan niet elke fabrikant van zich zelf verlangen, dat hij naast fabrikant, en koopman ook nog kunstenaar is, die in staat is lampen te ontwerpen. Dat de fabrikant dan maar oude modellen schijnbaar moderniseert en zodanig verandert, dat hij deze als „modern” aan de markt brengt, is echter volkomen onjuist.

Steek uw licht eens op!

Waarom gaat deze fabrikant niet eens praten met het Instituut voor Industriële Vormgeving te Amsterdam, dat over vele relaties beschikt met zg. „free lance” ontwerpers. Ontwerpers -kunstenaars- getraind zijn in het ontwerpen van industriële producten. Deze ontwerpers zullen pas na oriëntering in het bedrijf die ornamenten kunnen ontwerpen, welke in verband met de fabrieksuitrusting kunnen worden vervaardigd, maar zullen tevens lampen maken, die aan de eisen van het hedendaagse gebruik kunnen voldoen.

De Federatie voor Gebonden Kunsten (G.K.F.) heeft vele fabrikanten verzameld, welke artikelen brengen van velerlei soort, stoffen, glaswerk, potten e.d. en ook lampen en ornamenten en deze gezamenlijk exposeerden. W. Hagoort te Rotterdam, Artimeta te Soest, Ind.

te Amsterdam en Fiat Lux te Ansterdam brachten lichtornamenten van goede vormen en kleuren in een verscheidenheid, die het elke handelaar mogelijk maakt die keuze te doen, welke voor zijn zaak de beste verkoopskansen biedt.

Gelukkig waren er ook niet bij de G.K.F. aangesloten fabrikanten en importeurs, die goede modellen brachten. Electro Emco te Amsterdam bood een grote collectie modellen, veelal import uit Duitsland. Max Goudeket en Co. en de Fa. de Vries en Toepoel te Amsterdam brachten tevens enkele goede modellen, evenals de fa. Holtering te Haarlem. Thabur bracht een zeer ruime keuze van modellen. De lampen en ornamenten -veelal geïmporteerd uit het buitenland- waren goed van vorm en afwerking. Ook de expositie zelf maakte het mogelijk een goed overzicht te krijgen van de moderne modellen en de conservatieve vormen. De glasarmaturen, ontworpen door Prof. Wagensfeld, muntten uit in goede vormen, alsmede door lichttechnische eigenschappen. Vele modellen waren zichtbaar geïnspireerd op de foto's, welke voorkomen in het fraaie boek: „Formschöne Lampen und Beleuchtungsanlage“, zo de modellen al niet van dezelfde fabrikanten betrokken zijn.

Artlux te Amsterdam, Henka-Hans Fetter te Amsterdam en de fa. Dijkstra te Haarlem brachten vele modellen van goede samenstelling, kleuren en materialen. Een keuze, bij deze firma's gedaan, zal zeker tot goede verkoop leiden. Gelukkig is het, dat deze firma's niet alleen glas en metaal gebruiken, doch de meer klassieke materialen als papier en zijde, verwerken tot lampkappen van goede vormen. Hela-Zeist vormde een klasse apart met z'n bureaulampjes en nu ook met kronen.

Was Philips aanvankelijk alleen bekend als fabrikant van utiliteitsverlichting, thans bleek, dat deze firma ook modellen maakt, welke in de moderne woonhuizen gebruikt kunnen worden. De poging om met de Philibome-serie ook de woonhuisverlichting in het verkoopprogramma van dit concern te betrekken, is verbeterd met het uitbrengen van goede glasvormen en metalen pendelarmaturen.

Er is nog veel te verbeteren bij de fabricage van lampkappen, doch de Najaarsbeurs liet zien, dat vele fabrikanten begrijpen, dat het noodzakelijk is nieuwe wegen in te slaan.

Hoofst

„Witte electriciteit” in Nederland?

Bij de Rijkswaterstaat en het Waterloopkundig Laboratorium te Delft is men op het ogenblik bezig met na te gaan, of er waterkrachtcentrales kunnen worden ingericht bij de stuwen, die zullen worden gebouwd bij Maurik, Hagestein en Doorwerth. Het is dus mogelijk dat in de toekomst ook in ons land de waterkracht zal worden aangewend voor het opwekken van electriciteit, na kanalisatie van de Rijn en de Lek.

De stroom in de Rijn is op het ogenblik niet sterk en zeker niet sterk genoeg om met de kracht van het water electriciteit op te wekken. Wanneer echter de nieuw te bouwen stuwen een peilverschil zullen hebben gewerkstelligd, zal men waarschijnlijk een verval van drie meter krijgen, waarmede men juist toe kan. Er zullen dan zeer grote lage druk turbines gebruikt kunnen worden, waarvan de schroeven een middellijn van niet minder dan zes meter zullen hebben.

Indien men er in zal slagen de waterkracht op deze wijze nuttig te maken zal echter de electriciteitsopwekking niet van grote omvang zijn. Zij zal b.v. nauwelijks een honderdste bedragen van de hoeveelheid, die de PGEM in Nijmegen produceert en de op deze wijze verkregen stroom zal maar nauwelijks goedkoper zijn dan de stroom die opgewekt wordt in de centrales. Daarom zou de door waterkracht opgewekte electriciteit ook niet worden afgeleverd aan een bepaald gebied, doch eenvoudig worden afgegeven aan het gekoppelde Nederlandse net.

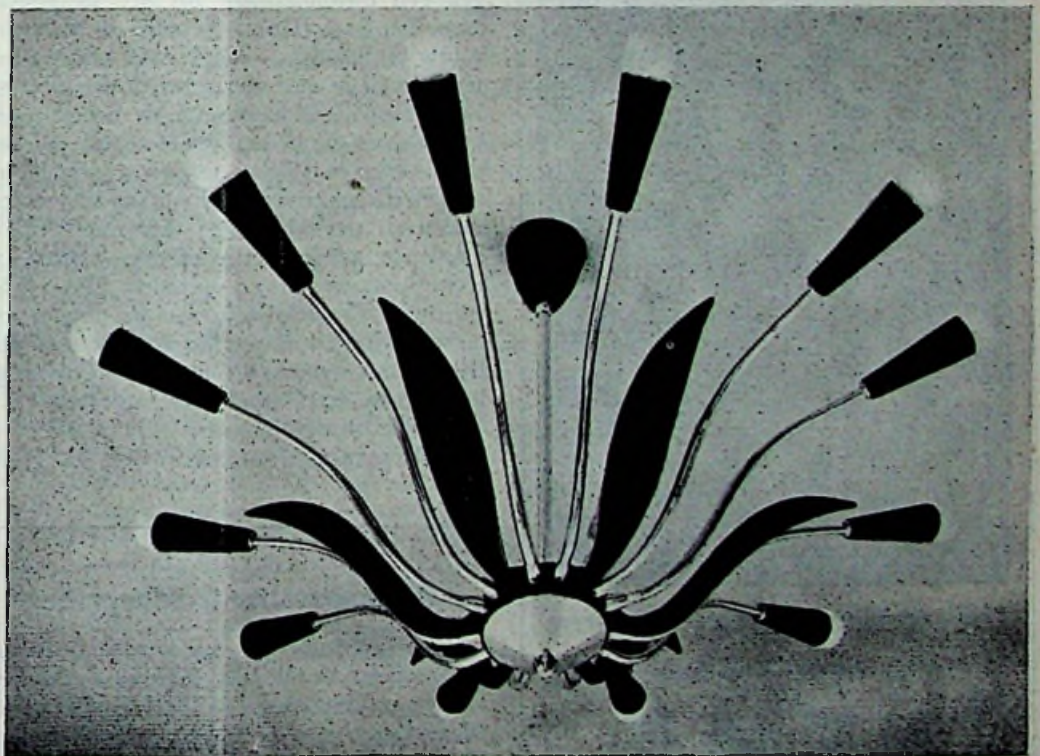
De kanalisatie moet in 1961 zijn voltooid; in

november en december van dit jaar zal de stuw bij Hagestein reeds worden aanbesteed, zodat spoedig een beslissing over het al dan niet gebruiken van de waterkracht in de toekomst moet worden genomen. Concurrentie van eventuele atoomcentrales vreest men nog niet, en omdat de vraag naar elektrische energie groot is, zit er wel een kansje in. (k)

Een tafellampje, dat als modern mag worden genoemd en waarvan de vormgeving toch verantwoord is.

Deze metalen plafondlamp zal in een modern interieur ongetwijfeld goed voldoen.

Steeds meer radiotoestellen

Het aantal aangegeven radio-ontvangtoestellen in Nederland bedroeg per 1 september 1955 2 051 394 tegen 2 040 031 op 1 augustus 1955. Op 1 augustus 1955 waren er 517.341 aangesloten op het draadomroepnet tegen 516.266 op 1 juli 1955. (vhd)

„Rondo-
Reinette”

wasmachine
100 liter kuip

Gebruikersprijs
fl. 598,—

Een
hoogwaardig
product

Imp. Gebr. Timmermans
KESSEL-VENLO

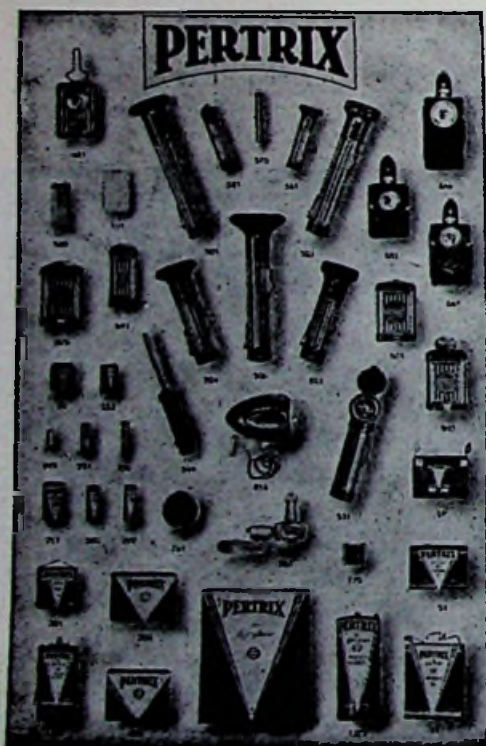
Zoekt U

een grossier die alles kan
leveren op het gebied van

Stofzuigeronderdelen?

W. F. v. ZEGVELD Jr.
Hoozdriift 51 A
ROTTERDAM - WEST
Telefoon 39957
(K 1800)

Wij hebben b.v.
46 soorten
Haarborstels

Uw grossier levert ze U gaarne

Importeur voor Nederland

NEMA

Tel. K 5970 - 3753 (2 lijnen) - Winschoten

Filialen:

Amsterdam:
Prinsengracht 482 - Tel. K 20 - 66059

Leeuwarden:
Breedstraat 63 - Tel. K 5100 - 8838

Meppel:
Herengracht 34 - Tel. K 5220 - 962

WERKCLASSIFICATIE

Nu in de sector van de kleine metaalnijverheid een - zij het nog wat schoorvoetend - begin is gemaakt met de voorbereiding en invoering van een werkclassificatiesysteem en derhalve verwacht mag worden dat ook in het elektrotechnisch bedrijf deze methode van beloning eerlang een rol zal gaan spelen menen wij goed te doen enige beschouwingen aan deze vrij moeilijke materie te wijden.

Wanneer wij de lonen zoals deze in de huidige C.A.O. voor het elektrotechnische bedrijf voorkomen bezien dan constateren wij in de eerste plaats dat niet alle werknemers eenzelfde loon ontvangen. Het nu geldende systeem geeft een variatie in de beloning naar gelang van het aantal praktijkjaren van de werknemer. Men gaat er dus van uit dat de prestaties van een werknemer toenemen met zijn ervaring in het bedrijf en dat zijn beloning dienovereenkomstig moet worden vastgesteld. Indirect speelt hier ook de leeftijd een rol omdat deze uiteraard stijgt naar mate het aantal praktijkjarentoeneemt.

De praktijkjaren zijn echter niet de enige factor die in het huidige systeem een rol speelt bij de bepaling van het loon. Ook het bezit van bepaalde diploma's heeft invloed op de hoogte van het loon; zij die één of meer met name in de C.A.O. genoemde diploma's bezitten ontvangen een diplomatoeslag op het vastgestelde loon. Een derde factor - waarop wij straks uitvoerig terugkomen - vindt men zij het zeer ten dele, in de aard van het werk dat men verricht. De C.A.O. bevat n.l. de bepaling, dat werknemers die in het algemeen alle voorkomende werken volgens tekening kunnen uitvoeren, als leider van deze werken kunnen optreden en een eenvoudige daarmede verband houdende administratie kunnen voeren, als eerste monteur kunnen optreden. Hier vinden wij dus een omschrijving van een functie, een omschrijving van te verrichten werkzaamheden. Deze omschrijving is vrij vaag en algemeen gehouden; op details wordt niet ingegaan. Voor alle overige monteurs vinden wij in de C.A.O. geen functie-omschrijving en gelden

uitsluitend de praktijkjaren en eventuele diploma's als maatstaf voor de beloning.

Men kan het er over eens zijn, dat het aantal praktijkjaren maar een zeer grove onderscheiding oplevert voor het vaststellen van de beloning. Twee monteurs met een gelijk aantal praktijkjaren zijn niet gelijk. Dit geldt ook voor de eerste monteurs. Een eerste monteur die de leiding heeft bij de aanleg van een groot aantal confectie-installaties in een blok huizen is niet gelijk te stellen met collega die een ziekenhuis moet installeren of een onderstation moet bouwen. Er is dus niet alleen verschil in de persoon (aantal praktijkjaren), maar vooral ook in de aard van de werkzaamheden, die verricht moeten worden. Wanneer men dus tot een meer geperfectioneerd loonsysteem wil komen, dan moet men een onderzoek instellen naar de aard van de werkzaamheden en deze rangschikken naar de moeilijkheden, die zij met zich brengen. M.a.w. men moet de werkzaamheden in klassen indelen en aan deze klassen bepaalde waarden toekennen. Gaat men dit doen, dan betreedt men het gebied van de werkclassificatie.

Eigenlijk is werkclassificatie niets nieuws. Wij zagen reeds dat bij de beloning van de eerste monteur rekening wordt gehouden met de verrichte functie. Dit systeem wil de werkclassificatie perfectioneren en toepassen op alle werknemers.

Het doel van dit systeem is te komen tot een rechtvaardiger beloning van gepresteerde arbeid. Het wezen is niet, zoals vaak wordt gemeend, het classificeren van werknemers, maar het classificeren van arbeid. Men gaat na of deze arbeid meer of minder onder moeilijke omstandigheden wordt verricht; of zij een grote werkzaamheid vereist; of zij grote of kleine risico's met zich brengt enz. Men gaat dus differentiatieën in de arbeid en komt dan via 'n bepaald systeem tot een differentiatie in het loon. Men tracht dit te bereiken door objectieve maatstaven aan te leggen, d.w.z. maatstaven die gehanteerd kunnen worden los van het persoonlijke inzicht van hem, die deze maatstaven moet hanteren.

Op welke wijze dit kan geschieden zullen wij in een volgende beschouwing uiteenzetten.

Philips-atelier in Margraten

Enkele maanden geleden werden besprekingen geopend door de N. V. Philips Gloeilampenfabriek te Eindhoven met de heer Douven te Margraten, eigenaar van een concertzaal aldaar. Op 19 september nu werd als resultaat van deze onderhandelingen besloten in deze zaal een montageatelier voor het vervaardigen van onderdelen van radiobuizen te vestigen. Hierdoor wordt werkgelegenheid geschapen voor 150 meisjes. De zaal is voor vijf jaar gehuurd en met de noodzakelijke verbouwingen wordt binnenkort begonnen. Philips hoopt de benodigde vrouwelijke arbeidskrachten in deze streek van Zuid Limburg (Margraten, Cadier en Keer, Gulpen, Noorbeel, Slenaken) te kunnen aantrekken. (rbg).

Nevenbedrijf N.S.F. in Stadskanaal

Philips zal 'n nevenbedrijf van de Nederlandse Seintoestellen Fabriek (NSF) uit Hilversum in Stadskanaal gaan vestigen. Dit bedrijf komt in deze Groninger Veenkolonieplaats eerst op proef en zal waarschijnlijk verrijzen op een industrieterrein van de gemeente Onstwedde nabij de eerste afdraai te Stadskanaal.

In deze nieuwe fabriek zullen veel communicatie middelen worden vervaardigd, waarbij men denkt te beginnen met ongeveer 200 man. Men zal met de productie voorlopig in reeds bestaande gebouwen beginnen. Later is een uitbreiding van het personeel tot 500 man mogelijk. (dkh)

LICHTBRONNEN

van morgen

Een blik werpen in de toekomst is altijd belangwekkend, maar op het terrein van de verlichting is het bijna opwindend! Vele van de toekomstige lichtbronnen zijn zo radicaal verschillend van hetgeen we nu kennen, dat zij een omwenteling schijnen aan te duiden naar een nieuw en lichter tijdperk. Op het ogenblik vragen vooral de telluriumlamp, de xenonlamp en de electroluminiscentielamp de aandacht. Laten wij een ogenblik stilstaan bij de mogelijkheden welke zij in zich dragen.

De telluriumdamlamp.

Evenals de kwiklampen van Cooper Hewitt uit de vrolijke maar niet erg lichte negentiger jaren, werkt de telluriumlamp het beste met metaalelectroden. Belangwekkend is bij de telluriumlamp het continue spectrum. De meeste andere gasontladingslampen met een heldere ballon hebben een lijnen- of een bandspectrum, zodat dus niet alle kleuren licht vertegenwoordigd zijn. Bij de telluriumlamp is dat niet het geval. Een andere merkwaardige omstandigheid is, dat de lamp bij lage temperaturen blauw brandt, maar bij 700° C goudgeel zonlicht uitstraalt. Daarom heeft deze lamp mogelijkheden voor kleuren-televisie studio's. Het theoretische toprendement bedraagt 82 l/w; in de experimentele lampen van het ogenblik bereikt men tussen 15 en 40 l/w.

Dit is het vervolg van het artikel „NIEUW LICHT VOOR DE TOEKOMST”, geplaatst in E.R.M. no. 258

Het element tellurium heeft echter – vooral bij hoge temperaturen – zulk een sterke affiniteit tot metalen, dat het nog niet gelukt is metalen elektroden te vervaardigen, welke een redelijke levensduur hadden. Daarom moet de praktische toepassing van deze lamp nog naar de toekomst verschoven worden.

De xenonlamp.

Het uiterst zeldzame edelgas xenon, dat we reeds noemden als toevoeging aan kwiklampen voor zoeklichten, teneinde een snelle ontsteking te waarborgen, kan ook alléén als lampvulling worden gebruikt. Men verkrijgt xenon door een grote hoeveelheid vloeibare lucht langzaam te verdampen, waarbij een mengsel van edelgassen overblijft (voornamelijk argon, neon, krypton en xenon) en waaruit door langzame verdamping bij de temperatuur van vloeibare lucht tenslotte alleen xenon in vloeibare toestand overblijft. De in de lucht voorkomende hoeveelheid van dit gas is zeer gering: 6 delen op 1 miljard delen lucht.

In verband met verlichting zullen we van dit gas in de toekomst meer horen. De kleur van de gasontlading door xenon is vrijwel zuiver wit; ongeveer zoals zonlicht, vermengd met het

blauw van de hemel. Een belangrijke factor is, dat die kleur niet verandert als men de spanning op de lamp varieert. Het totale rendement verandert wel, maar er treedt geen verschuiving in de spectrale verdeling van het licht op, zodat het niet nodig is kostbare spanningsregelaars voor te schakelen. Omdat we te doen hebben met een gasontladingslamp dooft ze uit telkens als de spanning van de wisselstroom gelijk aan nul wordt en licht elke halve periode weer op. Een ander voordeel van de xenonlamp is de grote geconcentreerdheid van het licht. Het is in feite een booglamp, brandend met een korte boog in een atmosfeer van xenon.

Maar het is niet allemaal koek en ei. Er zijn nog een aantal dingen, die verhinderen, dat xenon een algemeen toegepaste lichtbron zal worden, althans voorlopig. Zoals voor alle gasontladingslampen is ook hier een voorschakelapparaat noodzakelijk. Om een behoorlijk rendement te verkrijgen moet men werken onder hoge drukken. De hedendaagse lampen bevatten xenon onder een druk van 8 tot 25 atmosfeer. Zelfs dan is het rendement (25 – 30 l/w; gloeilamp 15 – 20 l/w; buislamp 50 – 60 l/w) goed, maar niet uitzonderlijk. Desondanks zijn er toch enkele interessante mogelijkheden. Een daarvan betreft filmprojectors. De puntvormige lichtbron strekt tot vreugde van optische ingenieurs; en omdat de lamp 50 maal per seconde

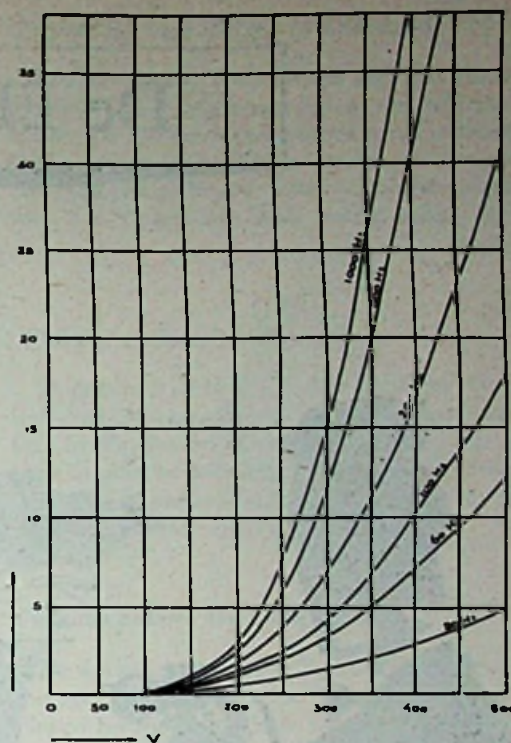
uitdooft is een projector, denkbaar, waarin geen vlinder voorkomt. Door een geschikt voorschakelapparaat kan een spanningscurve van vrijwel elke gewenste vorm en frequentie worden opgewekt zodat het licht gedurende de gehele brandperiode constant van sterkte blijft, scherp naar nul daalt, en daarna direct weer op volle kracht gaat branden. Omdat het anders door de vlinder onderschepte licht nu wordt bespaard, verkrijgt men een zeer efficiënte filmprojectielamp. Een xenonlamp van 800 watt verlicht het doek met ca. 2000 lumen. Een 1000 watt gloeilamp geeft maar 500 lumen.

Experimentele 16 mm projectors zijn gebouwd voor militaire toepassingen. Ook voor andere militaire doeleinden worden xenonlampen in vier sterkten, waarvan de grootste 2000 watt bedraagt, vervaardigd. Ook hier waren de factoren, wit licht, geconcentreerde lichtbron en mogelijkheid tot modulatie de belangrijke factoren.

De electroluminiscentie lamp.

$$L = \frac{V - b}{V + V_0}$$

Probeer niet te begrijpen wat deze formule betekent. Wij geven hem hier niet om

De afhankelijkheid van een electroluminiscentielamp van de spanning en de frequentie van de wisselstroom. Verticaal is de lichtsterkte in vergelijkende eenheden uitgezet.

zijn inhoud, maar als illustratie van het hele researchbeeld, dat hij oproept.

In 1936 ontdekte professor Destriau in Parijs, dat, wanneer een wisselspanning wordt aangelegd aan twee zijden van een laagje van een luminiserende stof, deze begint op te lichten. Dat was het beginsel van electroluminiscentie. Destriau begreep niet, waarom dit gebeurde. De wetenschapsmensen weten het nog steeds niet. Spoedig na de ontdekking van Destriau maakte men ook in andere laboratoria electroluminiscentiecellen. Wat een geweldige omwenteling brengt deze „lamp"! Geen hete gloeidraad geen ballon, geen vacuum, geen geïoniseerde gassen of dampen en geen verklaring, hoe dit bijna koude licht ontstaat.

Een typische uitvoering van deze lamp bestaat uit twee dunne, elektrisch geleidende oppervlakken, waarvan er minstens één doorlaatbaar voor licht moet zijn, met daar tussen een als dielectricum werkende laag van een luminiserende stof. De meest gebruikte „fosforen" zijn zinksulfides, of sulfo-selenides. Ongelukkigwijze zijn deze stoffen niet erg bestendig, maar de kunst is nog jong. De oppervlakte van de grootste platen is niet veel groter dan een halve vierkante meter, maar meestal zijn ze slechts enkele vierkante centimeter groot. Wanneer de kamer verduisterd wordt en de spanning wordt aangesloten, ziet men de plaat oplichten, meestal met een groenachtige kleur. Elk jaar geven deze cellen een beter rendement en is het licht wat sterker. Maar nog steeds is de opbrengst in lumen/watt te gering om praktisch bruikbaar te zijn.

De bijzonderheden van de electroluminiscentielampen van de toekomst zijn nog niet geheel duidelijk. Het schijnt momenteel, dat deze lampen het beste werken bij hoge spanningen (600 V of meer) en vrij hoge frequenties (boven 1000 Hz). Terwijl de toeneming van de lichtintensiteit meer dan lineair is, is de invloed van de frequentie geringer (fig. 3). Bij hogere frequenties verschuift de kleur van het licht meer naar

De ERRES elektrische deken

een warme bijdrage tot Uw herfstverkoop.

In de herfstmaanden zullen advertenties in de redactionele kolommen van de belangrijkste Nederlandse dagbladen sterk de aandacht vestigen op de ERRES elektrische deken.

Weet U dat méér dan de helft van de Nederlandse bevolking aan rheuma lijdt? Dat juist die mensen een ERRES elektrische deken (Kema goedgekeurd) zo nodig hebben? En dat juist de koude vochtige maanden deze mensen zo gevoelig maken voor alles, dat hen warmte kan brengen?

Die mensen zijn Uw klanten!
komen bij U!

De pers-campagne gaat U voor

en wijst U de weg naar een **succesvolle herfstverkoop**

Mocht U de ERRES elektrische deken nog niet kennen, neemt U dan zelf eens de proef op de som!
Ook U zult enthousiast zijn!

Kijk Uw voorraad na en haak tijdig en goed in op de reclame die ERRES voor U maakt.
Plaats de ERRES elektrische deken met zijn prachtige doos-verpakking in Uw etalage!

Prijs ERRES elektrische deken geheel compleet f 59.50

ERRES

Electrische deken

Vraag inlichtingen en plaats Uw orders bij
R. S. Stokvis & Zonen N.V.

de kortere golfengten (blauw). Het maximaal bereikbare rendement bedraagt momenteel 12 l/w, maar het schijnt niet dat de rol voor verlichting van grote ruimten voor deze lamp is weggelegd. Men denkt meer aan verlichtingen voor klokken, meters en voor decoratiedoel-einden.

De leek zal de praktische vraag stellen, wanneer deze lampen op de markt komen. Maar dit maakt niet het voornaamste punt van onderzoek uit. Het probleem is vooral te weten te komen, hoe de luminiserende stoffen energie aan een electrisch veld onttrekken en omzetten in licht. Daarom hebben de onderzoekers een overvloed van gegevens verzameld over de soorten fosforen, de invloeden van temperatuur, frequentie, spanning, enz. Tot voor kort was deze verzameling gegevens zonder enige orde, maar de hierboven afgedrukte formule, welke pas een half jaar geleden bij Westinghouse werd gevonden, brengt orde in deze chaos. De formule heeft drie constanten en twee variabelen. Door deze elk afzonderlijk te laten variëren heeft men het probleem van electroluminiscentie in stukken gehakt en daardoor meer toegankelijk gemaakt voor onderzoek. Er zijn verschillende theorieën over de oorzaak van het effect, maar zoals gezegd het probleem kan nu pas goed worden aangepakt. Momenteel heeft men electroluminiscentiecellen welke bij 400 V en 400 Hz 7-8 l/w leveren, dat is ongeveer de helft van een gloeilamp.

In een verdere toekomst.

Als we een eenvoudige manier hadden om gelijkstroom om te zetten in een hoogfrequente hoogspanning, dan zou de zonnecel op het dak voldoende energie leveren om een huis behoorlijk te verlichten met behulp van electroluminiscentielampen. Dat wil zeggen, als de zon schijnt. Hieraan lijkt niet veel behoefte te bestaan. Maar voor een ruimteschip in ons zonstelsel, een ruimtestation, zwevend rond de aarde of een basis op de maan (de Amerikanen spreken van Luna City), waar we de blauwe hemel moeten missen, zou een dergelijke verlichting ideaal zijn.

Als we een stof konden vervaardigen, welke gedurende de dag zonlicht accumuleert, dit als „diepvries" bewaart en gedurende de nacht weer uitstraalt, zouden nieuwe vergezichten geopend worden aan de horizon der verlichting.

Als we maar een fosfor hadden welke in staat was de thermische electronen van een gloeilamp te vangen en in licht om te zetten. Door dit huwelijk van gloeilamp en buislamp zou het rendement van de eerste worden verdubbeld.

Als we een transparante stof konden vervaardigen, welke niet wordt aangetast door hete caesiumdamp en deze in een watergekoelde lamp konden onderbrengen, zouden we een lamp kunnen vervaardigen met een rendement van 180 l/w.

Al deze mogelijkheden dragen de kiem in zich, werkelijkheden te worden. Zelfs als we weten, dat uit alle menselijke krachtbronnen: steenkool, petroleum, aardgas, waterkracht, getijden, wind, kernenergie pas licht verkregen kan worden via de ingewikkelde procedure van draaiende generatoren en dat dit op zijn minst nog enkele tientallen jaren zo zal blijven, zijn er tal van andere mogelijkheden om licht te maken en deze vooral zijn het, welke de zoekende geesten zullen blijven bezighouden.

E.C.S.

Maascentrale te Buggenum geopend

„Een uitzonderlijke gebeurtenis in een van leven bruisend gewest" noemde de commissaris van de Koningin in Limburg, dr. Houben, de opening van de nieuwe Maascentrale te Buggenum op woensdag 8 september jongstleden. De opening werd verricht door Z.K.H. Prins Bernhard, toen deze om een uur 's middags met een druk op een zilveren knop de turbogeneratoren in werking stelde.

Voor de aankomst van de Prins had prof. dr. ir. H. Gelissen, directeur van de PLEM, een overzicht gegeven van het stroomverbruik in Limburg, dat het hoogste is van het hele land. Per jaar per hoofd gebruikt Nederland ongeveer 850 kWh, Limburg (met inbegrip van de mijnen) echter meer dan 2000 kWh. Aangenomen kan worden dat dit gebruik de komende tien jaar nog zal verdubbelen. In 1964 zal dan het miljard kWh ruimschoots overschreden worden. Een verdere uitbreiding der centrale is daarom reeds in studie.

Ir. J. Kets, directeur der centrale en hoofd-ingenieur van de PLEM gaf een overzicht van de bouw en inrichting der Maascentrale, waarbij voor alles is gestreefd naar een bedrijfszekere installatie. Het totale vermogen der centrale is thans gelijk aan de arbeid van 3 miljoen mensen en daar de werkende bevolking van Limburg momenteel uit een half miljoen mensen bestaat kan men nog wel even vooruit. (k)

Uitbreiding van Philips in Duitsland

Te Aken wordt door Philips een glasfabriek gebouwd voor de vervaardiging van televisiebuizen. De investeringen worden op 12 miljoen D.M. geraamd. Te Berlijn wordt een nieuwe Philipsfabriek gebouwd, waarvoor investeringen van 6 à 7 miljoen D.M. nodig zullen zijn. (vdh)

„Philips Antillana" N.V.

Opgericht is de N.V. „Philips Antillana" N.V. een dochtermaatschappij van de Philipsfabrieken in Eindhoven. Deze maatschappij zal in het Caraïbische gebied handel drijven in producten van de elektro-technische industrie in de meest uitgebreide zin. (vhd)

Personeeltekort bij Philips-Zwolle

De werkende meisjes te Zwolle blijken weinig industrie-minded te zijn, hetgeen voor het Philips bedrijf aldaar leidt tot een vrij aanzienlijk personeelstekort. Akties om meisjes uit de omgeving (Vollenhove) aan te trekken hebben dit tekort niet kunnen opheffen. Binnenkort zal er nu een aantal voorlichtingsavonden door Philips worden georganiseerd met het doel meer meisjes voor het bedrijf aan te trekken. (rt)

ELEKTRO-IRONICA

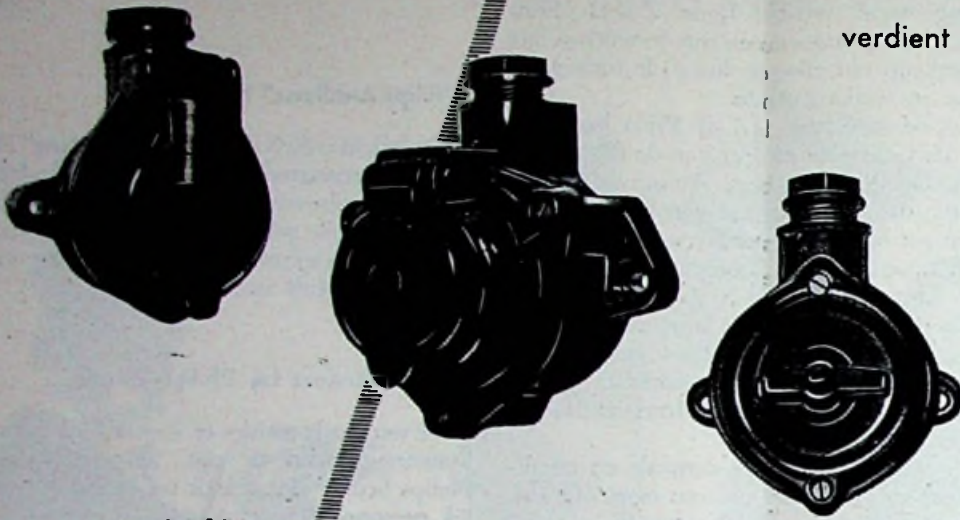
„GA NAAR JE BED, SNOEPER!"

Dit verwachtte de heer M. BAK, WAALSTRAAT 1, UTRECHT, op het zwarte bordje in de ijskast geschreven te zien, en daar hij met dit opschrift het oorspronkelijke het meest nabij kwam, zijn de uitgeloopte f 5.— naar hem onderweg.

**overal waar gewoond
en gewerkt wordt...**

verdient **STOTZ-KONTAKT** - materiaal voorkeur!

STOTZ-KONTAKT - installatie-
materiaal munt uit door zijn
aesthetische vormen en weerga-
loze soliditeit.

met **KEMA
KEUR**
'n dubbele garantie!

drulpwaterdicht **INSTALLATIEMATERIAAL**

STOTZ-KONTAKT

E.M.

(U.K.W.)

VERHOOGT UW RADIOGENOT

Vraagt Pope's Hoogfrequentkabels!

Vertegenwoordiger voor Nederland:

TECHNISCHE HANDELSONDERNEMING „ROMAL”

UTRECHT: Plompetorengracht 12. Telefoon: 18041.

ROTTERDAM: Industriegebouw, Goudse Singel, Telefoon 23032.

AMSTERDAM: Reestraat 9, Telefoon 30210.

N.V. POPE'S DRAAD-EN LAMPENFABRIEKEN - VENLO

LAGERE ELECTRICITEITSTARIEVEN

De Provinciale Utrechtse Electriciteitsmaatschappij (P.U.E.M.) heeft met ingang van 1 september jongstleden de tarieven verlaagd als gevolg van de verlaging van de omzetbelasting. De directie laat deze belastingverlaging geheel aan de verbruikers ten goede komen. De belastingverlaging bezorgde de P.U.E.M. een voordeel van f 375 000 per jaar, doch de tariefverlaging voor de verbruikers betekende, dat de inkomsten met f 650 000 per jaar zullen verminderen. De directie hoopt echter, dat een groter verbruik als gevolg van de tariefverlaging het nadelig verschil zal compenseren. Voor de bezitters van heetwatertoestellen werd bovendien het aantal uren, waarin het nachtstroomtarief geldt, belangrijk uitgebreid.

Van de bewoners van de stad Utrecht zal slechts een klein gedeelte, woonachtig in enige buitenwijken, met de inwoners van de provincie van de verlaging profiteren. Mogelijk echter gaat ook het stedelijk stroomleveringsbedrijf van Utrecht (P.E.G.U.S.) tot tariefverlaging over. In diverse plaatsen van het land werden ook de electriciteitstarieven verlaagd, zoals b.v. in Den Haag, in Alkmaar en in het Noordhollandse Midwoud.

★

Per 1 september 1955 zijn de electriciteitstarieven voor verschillende groepen van verbruikers, die in de provincies Groningen en Drente rechtstreeks bij het Provinciaal Electriciteitsbedrijf te Groningen zijn aangesloten, verlaagd. Gedeputeerde Staten van Groningen besloten hiertoe op grond van de uitkomsten van het bedrijf.

Voor de aangeslotenen met een stroomverbruik beneden 6000 kWh per jaar (kleinverbruikers) zal bovendien een verdere verlaging der tarieven plaats vinden als gevolg van het vervallen van de omzetbelasting voor deze groep.

Ten aanzien van de kleinverbruikers, aangesloten op eigen netten van gemeenten (met uitzondering van de gemeente Groningen) zullen Gedeputeerde Staten zich wenden tot de maatschappij Laagspanningsnetten te Groningen om ook voor hen tot een dergelijke verlaging te komen. (dkh)

★

De tarieven van de N.V. PGEM te Arnhem zijn pasgeleden voor de kleinverbruikers voor de tweede maal in dit jaar verlaagd. Het wegvallen van de omzetbelasting op electriciteit maakte dit ook hier mogelijk. (k)

★

De overname door de IJsselcentrale van het electriciteitsnet van de Krim is voor een deel van de ingezetenen een voordeel geworden, maar met name de neringdoenden zagen de kosten van het stroomverbruik verhoogd, zulks tengevolge van de toegepaste vastrechtstarieven. In een vergadering van de middenstandsvereniging van De Krim heeft een vertegenwoordiger van de IJsselcentrale hierop toelichting gegeven. (pi)

BEVREDIGENDE NAJAARSBEURS

Stijgende vraag naar kwaliteitsgoederen

De Najaarsbeurs die van 6 t/m 15 september in Utrecht werd gehouden, is een rustig zakelijke beurs geweest. De tweede helft is levendiger verlopen dan de eerste, die overigens voor tal van exposanten zeker niet ongunstig genoemd kan worden. Over het geheel bezien werden op de 65ste Jaarbeurs bevredigende resultaten behaald. In verschillende branches werden grotere orders geplaatst dan bij de Najaarsbeurs 1954. De verlaging van de omzetbelasting heeft kennelijk tot gevolg gehad, dat er met meer durf werd ingekocht. Ook de huidige welvaart, gepaard gaande met een verhoogde koopkracht van het publiek, heeft de handel blijkbaar bewogen zich ruim te bevoorraden voor de komende feestdagen. En het is niet bevreemdend, dat in vele branches de vraag naar kwaliteitsgoederen en naar luxe artikelen - een tendens die reeds bij de Voorjaarsbeurs werd waargenomen - aanhield. Het buitenlands bezoek aan de Najaarsbeurs was afkomstig uit 61 landen.

Electro-technische huishoudelijke artikelen

De groepen electro-technische huishoudelijke goederen en radio- en televisie-apparatuur hebben van de expositie op de parterre van de Vredenburggebouwen een indrukwekkende manifestatie gemaakt. Bezoekers prezen de overzichtelijke indeling en de wel verzorgde stands. De exposanten hebben goede zaken gedaan. Er bestond een grote vraag naar wasmachines, stofzuigers, stoom- en droogstrijkijzers, koelkasten, fornuizen en verwarmingsapparatuur. Ook buitenlandse bezoekers legden voor deze gebruiksgoederen belangstelling aan de dag. Orders werden geplaatst door inkopers uit West-Duitsland, Griekenland, België, Canada en Zwitserland. Aanvragen werden ontvangen uit de zojuist genoemde landen en uit Argentinië, Engeland, Turkije, Frankrijk, Irak, Tunis en de Verenigde Staten.

Naaimachines waren zeer in trek, hetgeen geldt zowel voor Nederlandse als voor buitenlandse merken. Contacten werden gelegd met inkopers uit Zuid-Amerika en Indonesië. Radiotoestellen vonden goede aftrek. Voor televisie-apparaten werd een stijgende belangstelling vastgesteld.

LANGSTE KABELS TER WERELD

Er zijn dezer dagen plannen bekend gemaakt voor het leggen van een dubbele onderzeese kabel tussen de Verenigde Staten en Hawaï. Met een lengte van 3 200 km wordt dit de langste telefoon-telegraaf-kabel die ooit gelegd is. De beide kabels, die gelegd worden tussen New Foundland en Schotland en tussen Port Angeles, Washington en Alaska zijn aanzienlijk korter. De kabel tussen Californië en Hawaï zal worden gelegd en geëxploiteerd door de American

Telephone and Telegraph Company.

In Noorwegen wordt de langste hoogspanningskabel ter wereld opgehangen. De kabel krijgt een lengte van 5523 meter en wordt opgehangen in Rabnaberg aan de oever van de Sognefjord op een hoogte van 534 meter boven de zeespiegel. Aan de andere kant in Fathlaberg ligt het steunpunt 864 meter boven zee. Op het laagste punt zal de kabel slechts 65 meter boven de fjord hangen (vdh)

En kijkje in het nieuwe filiaal van het A.T.B. in de Haagse Waspervenestraat.
Voor meer bijzonderheden zie de rubriek „Draadeindjes" op pag. 649.

's Werelds sterkste Electrical Tape?

Dat is één van de 30 tapes uit de grote reeks "SCOTCH" Electrical Tapes!

Het doet er niet toe, of U een electrical tape nodig heeft, die zó sterk is, dat zelfs een „sterke man“ ze niet stuk krijgt (spankracht: 180 lbs. per inch breedte) of een soort, die zo dun is als het papier van dit blad. In de "SCOTCH" reeks vindt U de electrical tape die U voor Uw doel nodig heeft!

"SCOTCH" is het merk, dat U de grootste keuze in electrical tapes biedt. U vindt er tapes onder, die vervaardigd zijn van papier, plastic, acetaat film – alsook tapes met een basis van synthetische vezels en zelfs van teflon! Er zijn zeer dunne tapes maar ook tapes, zo dik als carton. Al deze tapes hechten onmiddellijk (een lichte vingerdruk is voldoende), dank zij een kleefstof, die geen bevochtiging of activering nodig heeft. U kunt ook "SCOTCH" Electrical Tapes krijgen met een chloorvrije en corrosie verhinderende kleefstof.

Gaarne zullen wij U helpen om de juiste electrical tape voor Uw doel te vinden. Vraagt eens om uitvoerige inlichtingen, die U kosteloos en vrijblijvend verstrekt worden!

REG. TRADEMARK
SCOTCH
BRAND

ELECTRICAL PRODUCTS

ALTAP AGENTUREN N.V.

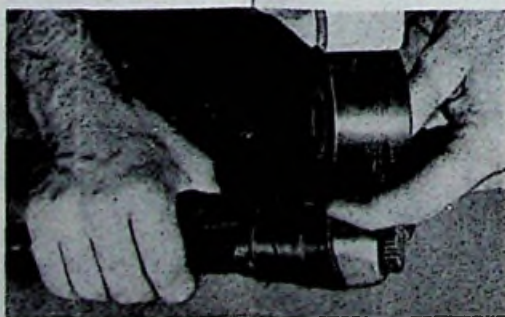
Trompstraat 77 - Den Haag - Tel. K. 1700 - 325894*

Alleenvertegenwoordigster in Nederland voor "SCOTCH" Brand Electrical Tapes, gefabriceerd door de Minnesota Mining & Manufacturing Co. Fabrieken in de U.S.A., Australië, Brazilië, Canada, Engeland, Frankrijk, Duitsland en Mexico.

"SCOTCH" Brand Electrical Tape No. 33

is een extra-dunne plastic tape, die volgens A.S.T.M. een doorslagspanning heeft van 10.000 volt. Bestand tegen zuren, oliën, alkaliën, zon en alle weersinvloeden. Verkrijgbaar op rollen van 3/4" x 20 ft. (12 stuks in een bus met schroefdeop) of op rollen van 3/4" x 66 ft. en 36 yards. Speciale breedten op aanvraag.

"SCOTCHFIL" Electrical Insulating Putty

is een kabelmassa, die scherpe hoeken en loze ruimten opvult ter isolering van stroomrails, lussen en hoogspanningskabels. Leverbaar op rollen van 1 1/2" x 5 ft. Kan net als tape of een „stopverf“ aangedrukt worden, zonder dat er lucht onder blijft zitten.

"SCOTCHKOTE" Electrical Coating

is een sterke, sneldrogende beschermingslaag voor draad- en kabelvertakkingen, die aan abnormale weersinvloeden of aan bederf blootstaan. Bestand tegen zon, sterke zuren, olie en allfatische koolwaterstoffen. In 8 oz. blikje, met schroefdeop.

Fraaie nieuwe Schaub-Lorenz collectie

bij N.V. v/h Claessen & Co.

De N.V. Nederlandse Electrotechnische Handelsvennootschap v/h Claessen & Co. te Amsterdam heeft sedert kort de Nederlandse vertegenwoordiging op zich genomen van de Schaub-Lorenz radio- en televisie-ontvangtoestellen. Deze apparaten worden gefabriceerd door het Schaub Apparatenbaugesellschaft M.B.H., een afdeling van de Lorenzfabrieken A.G., te Pforzheim in West Duitsland. De Schaub-Lorenz Fabrieken zijn een onderdeel van het Amerikaans concern American Telephon and Telegraph (A.T.T.) van dit concern, waarbij ca. 8 miljoen mensen werkzaam zijn, maken ook de Bell Telephone Co. en de Standard Electric deel uit. Fabrieken van het concern vindt men in de gehele vrije wereld.

Uitgebracht is de nieuwe serie 1955-1956, omvattende 4 radiotoestellen, 4 draagbare radiotoestellen, 4 televisietoestellen, alsmede een radiocombinatie met gramfoonplaten-speler, een luxe combinatie televisie-radio en platenwisselaar en tenslotte 4-systemen televisietoestellen. Het Schaub-Lorenz programma 1955-1956 is een belangrijke na-ontwikkeling van het voorgaande programma. AM en FM gevoeligheid, ruisvrijheid, FM spiegelfrequentie-onderdrukking en vooral de AM selectiviteit zijn verder ontwikkeld. Het type W36 heeft bijv. een FM gevoeligheid van ca. 1/uV. bij 20 db ruisverhouding en een 100-voudige vermogenreserve.

Alle toestellen bezitten een nieuw ontwikkeld FM ingangdeel, een volkomen afgeschermde draaicondensator en een buis ECC 85, alsmede afscherming van de stroomtoevoerleidingen d.m.v. doorvoercondensatoren. Een grote stralingsvrijheid werd zodoende verkregen. Het FM ingangbandfilter geeft voorts de voordelen van breedbandkringen, FM-filter en spiegelfrequentfilter. De gebruikte schakeling is een gelukkig gekozen compromis tussen rooster- en kathode-basisschakeling, waardoor een grote versterking en ruisvrijheid werd verkregen. Door middel van druktoetsen wordt automatisch van AM op FM overgeschakeld (duplex aandrijving). Andere kenmerken zijn voorts ruimteklinkinstelling met gescheiden lage tonen- en midden register luidsprekers in 3D opstelling en bovendien nog een inschakelbare hoge tonen-luidspreker, alsmede een bijzonder ver ontwikkeld laagfrequent-deel. De uiterlijke vormgeving van de radiotoestellen is eveneens zeer geslaagd, waarbij wij een aparte vermelding zouden willen maken van de draagbare radiotoestellen. De geluidsweergave van deze laatste is, zoals wij hebben

kunnen constateren, zonder meer prima te noemen, ook bij het kleinste toestel.

De televisietoestellen bezitten een gemetalliseerde beeldhuis en een 9 W eindtrap, waardoor een helder en scherp beeld wordt verkregen. Geluid- en beeldsterkte kunnen op afstand worden bediend. Andere kenmerken zijn: een zeer gevoelige cascade-ingangstrap met m.f.-storingsfilters; geluidsontvangst volgens het modulatiesysteem; verbetering van de beeldkwaliteit (ruisvermindering) door dubbelvertragend werkende automatische cascade contrastschakeling; duplex compensatieschakeling; 4-voudige storings- en impulsafsnijding; beeldimpuls-versterker; zaagtandspanning door middel van multivibrator met vliegwielsynchronisatie over discriminator met G-dioden; 2 m.f. toontrappen en AM-begrenzing in begrenzingstrap en ratio-detector (met Germanium dioden); gemetalliseerde afscherming van de kast waardoor stralingsvrij; 2 permanent-dynamische luidsprekers, waarvan de hoog- en middeltoonluidsprekers aan de voorzijde; gemakkelijke bereikbaarheid van de diverse onderdelen. Tenslotte kan ingeval van uitbreiding van zenders in band 4 in de toekomst het apparaat door middel van een bij te leveren kanalenkiezer daarvoor geschikt worden gemaakt. (k).

Dit is de „Tourist II“ draagbare radio, een veelzijdig apparaat uit het Schaub-Lorenz programma

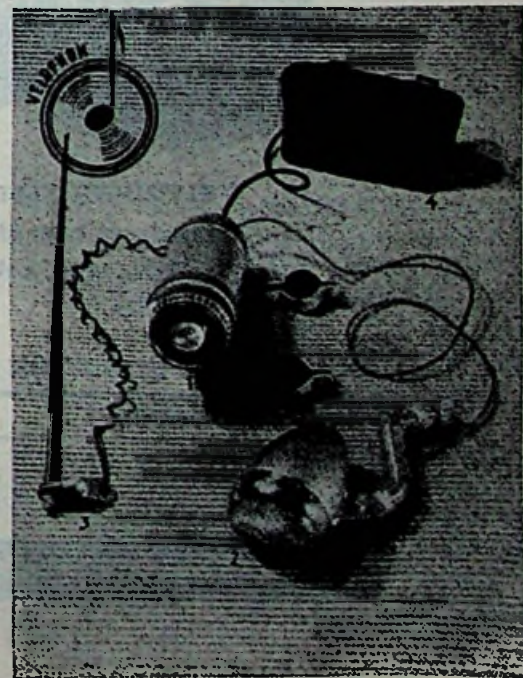
De Velophon fietsradio

In een land als Nederland, waar de fiets voor toeristische doeleinden zo veelvuldig gebruikt wordt, bestaat ongetwijfeld belangstelling voor een radiotoestel, dat tijdens het rijden kan spelen, zoals dat bij de autoradio het geval is. Een mogelijkheid hiertoe biedt het Velophon-toestel, dat speciaal voor gebruik op de fiets gebouwd is.

De eigenlijke ontvanger van dit apparaat bevindt zich in een metalen cylinder van 16 cm lengte en 6,5 cm dikte. Deze cylinder kan met twee klemmen aan het fietsframe bevestigd worden. Op de ontvanger zit een kleine knop voor in- en uitschakelen, alsmede voor de sterkteregeling en een grotere transparante schijf voor de afstemming. Deze kunnen tijdens het rijden bediend worden. De ontvanger is een batterij-set met 4 superlampen en 6 kringen, waarin de Duitse lampen DK 92, DF 91, DAE 91 en DL 94 of de Amerikaanse lampen 1 R 5, 1 T 4, 1 S 5, en 3 V 4 gebruikt kunnen worden. Voor de stroomvoorziening zijn nodig een anodebatterij van 75 volt en 2 staafbatterijtjes van 1,5 volt, welke geborgen worden in een speciaal zadeltasje. De staafantenne wordt gemonteerd op de as van het voorwiel en de luidspreker is ingebouwd in een speciale rijwiellamp. Deze inbouw is zodanig dat het geluid op de fietser gericht is, wat een uitstekende weergave tot gevolg heeft. De montage van het geheel is zeer eenvoudig en kan door een ieder zonder verdere hulpmiddelen uitgevoerd worden. (dp).

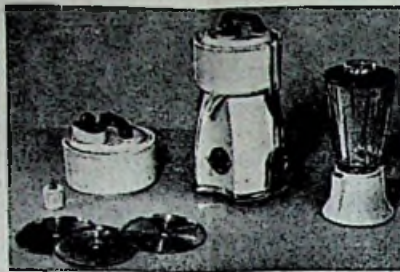
De onderdelen van de Velophon fietsradio:

- 1 = ontvanger
- 2 = lamp met luidspreker
- 3 = antenne
- 4 = zadeltasje met batterijen

Uw verkoopprogramma is niet volledig zonder

ROMIX

SUPER

het keukentoeistel bij uitnemendheid,

een ideale combinatie van: motorvoet en vruchtencentrifuge f 221.—
 citruspers f 34.—
 groenteschaaf en raspmachine f 47.50
 liquidiser f 47.50

Uitgevoerd met: gecombineerde schakelaar-toerenregelaar,
 thermische beveiliging tegen overbelasting,
 motor met 400 Watt aansluitwaarde,
 geventileerde contacten.

TECHNISCHE UNIE

HEYBROEK-ZÉLANDER N.V. EN ELECTROCENTRUM
 KEIZERSGRACHT 242-248 - AMSTERDAM - TEL. 62450

Dat is handig

5

rollen Plymouth Plastic
 Electrical Tape
 in één cartonnen huls
 met schroefdeksel.

PLYMOUTH TAPE verouderd niet, is zeer
 slijvast en bestand tegen de inwerking van
 zonlicht, water, pekkel, zuren, alkaliën, oliën
 en vetten.

PLYMOUTH PLASTIC ELECTRICAL TAPE is ook leverbaar op rollen van:

LENGTE	BREEDTE	VERPAKKING
20 meter	19 mm	per rol in blikken doos
9 meter	19 mm	per 5 rollen in carton met schroefsluiting.
3 meter	12,5 mm	per 18 rollen in cartonnen doos
33 meter	6,5-75 mm	

PLYMOUTH PLASTIC TAPE DOET HET BETERE WERK BETER!

TAPE No. 7	
Dikte	0,2 mm
Trekvastheid	0,45 kg per mm breedte
Rek voor de breuk	150% minimaal
Kleefkr. aan glad oppervlak	0,39 kg per cm breedte
Kleefkracht aan zichzelf	0,35 kg per cm breedte
Doorslagspanning	10.000 Volt
Isolatiweerstand over 65 cm ²	1.000.000 MOhm
Electr. hysteresis bij 50 Hz	tg = 0,07
Electr. hysteresis bij 10 MHz	tg = 0,03
Diëlectr. constante bij 50 Hz	3,2
Diëlectr. constante bij 10 MHz	2,3

Een Amerikaanse Isolatieband met
 superieure eigenschappen

TECHNISCH HANDELSBUREAU

König N.V.

Adviserende Electrotechnische Groothandel

Beursstraat 11-15, A'dam-C., Tel. 41552
 Filiaal: Bornerbroeksestraat 69-73, Almelo

Electriciteitsvoorziening en atoomenergie

PNEM steunt researchwerk

De Provinciale Noordbrabantse Electriciteits Maatschappij, de PNEM, houdt bij haar steeds omvangrijker wordende taak om het sterk industrialiserend Brabant en zijn groeiende bevolking van krachtstroom te voorzien terdege rekening met de verwachting, dat deze energiebehoefte in de naaste toekomst in stijgend tempo zal blijven gaan. Het ligt daarom in de bedoeling de meest moderne middelen aan te wenden om straks aan alle behoeften het hoofd te kunnen bieden.

Kort en goed: de PNEM koestert het plan rond het jaar 1970 de energie-voorziening in Noord-Brabant op atoomkracht gebaseerd te doen zijn. Reeds thans wordt met die mogelijkheid ernstig rekening gehouden; de PNEM verleende bereids een financiële bijdrage voor onderzoekingen en research-werk op dit gebied.

De Amer-centrales te Geertruidenberg gebruiken thans nog gigantische hoeveelheden kolen voor opwekking der energie. Bij uitbreiding dezer centrales na 1960 zal men zich evenwel baseren op de mogelijkheid, dat de atoom-energie als krachtbron kan worden gebruikt. Deze berekening vindt haar bevestiging in de resultaten der Geneefse atoom-conferentie. Bij realisering dezer projecten zou het in het voor-nemen liggen de nodige krachtcentrales te Eindhoven te bouwen. (pl).

Verbeteringen bij natriumlampen

De bekende natriumlampen, met het gele licht, die in grote getale voor de verlichting van hoofdwegen worden toegepast, hebben enkele essentiële verbeteringen ondergaan. De ervaringen, die men in de loop der jaren met deze lichtbronnen heeft opgedaan, hebben o.a. geleid tot toepassing van bijzondere, niet door de inwerking van het chemisch actieve natrium verkleurende glassoorten en tot het doorvoeren van enkele ingrijpende constructiewijzigingen aan de inwendige ontladingsbuis. Hierdoor wordt de lichtterugval gedurende de levensduur tot een minimum beperkt. De levensduur zelf kan, dank zij deze verbeteringen en door het toepassen van andere hulp-gassen voor de ontsteking van de lampen, aanzienlijk worden opgevoerd. De totale verbeteringen resulteren in een winst van circa 30% van het nuttig effect van deze voor de veiligheid op de weg zo belangrijke lichtbronnen.

Uitbreiding Hazemeijer Hengelo

De N.V. Hazemeijer te Hengelo zal een belangrijke uitbreiding ondergaan. Men is begonnen met de bouw van een grote fabriekshal van 48 bij 48 meter, die voorlopig vier bouw-lagen zal krijgen. Een der bouw-lagen komt onder de grond. Men is thans bezig met het maken van de diepe bouwput. Om verzakking van het aangrenzende terrein te voorkomen heit men grote stalen platen met een lengte van 8-11 meter

in de grond. In de toekomst zal het mogelijk zijn het aantal bouw-lagen uit te breiden tot zes.

De uitvoering van het eerste gedeelte van het project kost ca. f 2 miljoen. Men hoopt aan het eind van het volgend jaar het werk voltooid te hebben. Het nieuwe gebouw verrijst op de plaats, waar tijdens de oorlog de grote hal werd weggebombardeerd. (rbg)

Radio's naar Malakka

Malakka is een van de grootste markten in het Verre Oosten voor radiotoestellen, aldus heeft de heer A. Cronheim, directeur van het verkoop-kantoor van Van der Heem, in Singapore verklaard. In Malakka trekt Van der Heem een zich snel uitbreidend afzetgebied aan voor haar producten. (vdh)

Radio- en televisietoren Markelo

De radio- en televisietoren, die te Markelo in Overijssel zal verrijzen, wordt honderd en zeventig meter hoog. De toren bestaat uit twee delen, nl. een betonnen toren van 113 meter en met daar bovenop een stalen antennemast van 57 meter.

De bouw van deze toren maakt deel uit van het Westeuropese plan voor televisie-uitzendingen. Bovendien kunnen radioprogramma's

worden verstrekt en uitgezonden en zal de regionale omroep van de toren gebruik kunnen maken voor streekuitzendingen. In overleg met P.T.T. is het plan voor de toren ontworpen door het Bouw- en Adviesbureau ir K. Bakker en ir H. A. Dicke te Rotterdam en ir I. Moerman eveneens te Rotterdam. C. V. Aannemers-bedrijf Th. van Lieshout te Den Bosch zal dit werk uitvoeren. (vdh).

De electrificatie van Brabant

Aan haar streven om ook de meest afgelegen gebieden in Brabant te electrificeren heeft de Provinciale Noord-brabantse Electriciteits Mij. wederom kracht bij gezet door ook de verste uithoeken van de gemeente Berlicum te verlichten. De burgemeester dezer gemeente, Mr J. M. v. d. Meer, stapte 31 augustus jl. opgetogen de woning van een tachtigjarige boerin binnen, om daar officieel de laatste petroleumlamp uit te blazen. Het oude mededertje had zich voor deze gelegenheid echt Brabants uitgedost en met de feestelijke „poffer” getooid, bekeek zij glimlachend het grote gebeuren. Mede aanwezig waren een afvaardiging van de PNEM-directie, de dagelijkse opzichter en het voltallige college van B. en W. De burgemeester richtte hartelijke woorden van dank aan het adres van de PNEM voor de ondervonden medewerking. (pl).

Atoomenergie toe te passen bij productie-proces?

De directeur van G. Dikkers & Co N.V. te Hengelo (O), ir W. H. Boom, heeft medegedeeld, dat enkele wetenschappelijk geschoolde medewerkers bezig zijn met een onderzoek omtrent de consequenties van de toepassing van atoomenergie voor het productie-proces van Dikkers.

De heer Boom deed deze mededeling tijdens een kernvergadering, waarin hij tevens zeide, dat de orderpositie gunstig is. Ook de verdeling van de orders over de verschillende afdelingen is bevredigend. De grootste moeilijkheden leveren de materiaalvoorzieningen in verband met de schaarste op de wereldmarkt van koper en aluminum. De voorraden van Dikkers zijn evenwel voorlopig groot genoeg om het bedrijf op volle capaciteit te doen draaien. (rtb).

G.E.V.U. in het goud

Het Gemeentelijk Electriciteits- en Vervoer-bedrijf Utrecht (G.E.V.U.) viert op het ogenblik het gouden bestaansfeest. Op 28 september werd een feestverlichting ontstoken; 30 september vond in Esplanade een receptie plaats en op 3, 4 en 5 oktober worden in de Stadsschouwburg feestavonden gegeven voor het personeel.

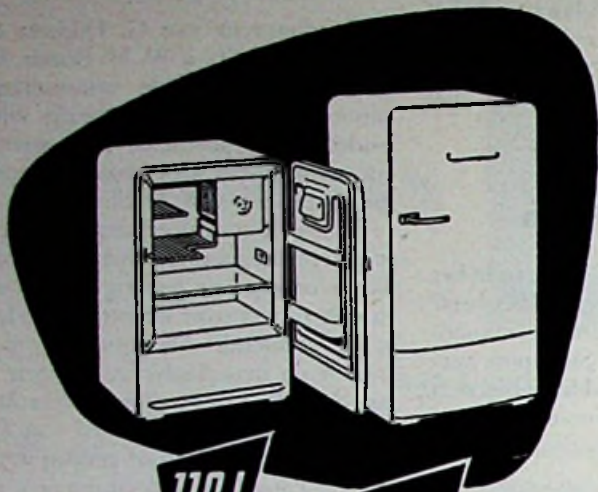
Het G.E.V.U. leverde op 28 september 1905 voor het eerst electriciteit, in 1906 werd de eerste elektrische tramlijn in exploitatie gebracht. Eerst in 1929 werd het gasbedrijf in de combinatie gebracht. Vanaf 1933 bestaat er een overeenkomst met het Provinciaal en Gemeentelijk Utrechts Stroomleveringsbedrijf (PEGUS), volgens welke PEGUS op basis van de kostprijs stroom levert aan de beide distributiebedrijven (P.U.E.M. en G.E.V.U.). In 1954 werd ruim 181 miljoen kWh stroom geleverd door het GEVU; in 1906 bedroeg het geleverde kwantum slechts 500.000 kWh. De maximale belasting in 1954 was 41.900 kWh. Thans wordt ongeveer 60 procent van de stroom geleverd aan de plaatselijke industrie. (rtb).

Petroleumlamp wint het nog

Er is nog steeds geen zekerheid omtrent de electrificatie van Oudleusden, hetgeen voornamelijk zijn oorzaak vindt in onvoldoende belangstelling bij de betrokkenen, waarvan er velen nog „zweren” bij de petroleumlamp. Het ligt thans in de bedoeling om een nieuwe actie op touw te zetten, teneinde alsnog te trachten de electrificatieplannen te realiseren. (pi)

Verbetering straatverlichting

Op 6 September is de nieuw aangelegde straatverlichting in een groot gedeelte van Coevorden in gebruik gesteld. Deze nieuwe verlichting is aangebracht in de belangrijkste straten van deze plaats. Er zijn tevens voorstellen bij de raad ingediend om de straatverlichting in het oude tuindorp te verbeteren, waarvoor een crediet van circa f 17 000 wordt gevraagd. (pi)

hoogte 90 cm

110 l

775.-

hoogte 110 cm

140 l

960.-

Zorg dat U LIEBHERR koelkasten in voorraad hebt. Zij zijn direct leverbaar.

De prijzen liggen lager dan van andere gelijkwaardige merken met dezelfde inhoud. Ook de korting voor de handel is zeer interessant, terwijl de verkoopondersteund wordt met een grote advertentie-campagne.

Met groot succes werd op de Najaarsbeurs te Utrecht de

LIEBHERR

koelkast geïntroduceerd.

LIEBHERR koelkasten zijn voorzien van een origineel **BOSCH** gesloten compressor aggregaat met 5 jaar garantie. Zij komen van één van de in Duitsland zo bekende en machtige LIEBHERR fabrieken.

Buiten de bijzondere fraaie afwerking van het lichtblauwe interieur met automatische verlichting, heeft de LIEBHERR koelkast een zeer praktische indeling. De deur heeft een ruimte voor flessen, een eierrek en een botervak. De temperatuur wordt thermostatisch geregeld. De bodemoppervlakte is slechts 55 x 56 cm. De koelkasten zijn ook te leveren voor inbouw.

LIEBHERR NEDERLAND N.V.

DUIVENDRECHTSEKADE 60-61 AMSTERDAM-O TELEFOON 52833

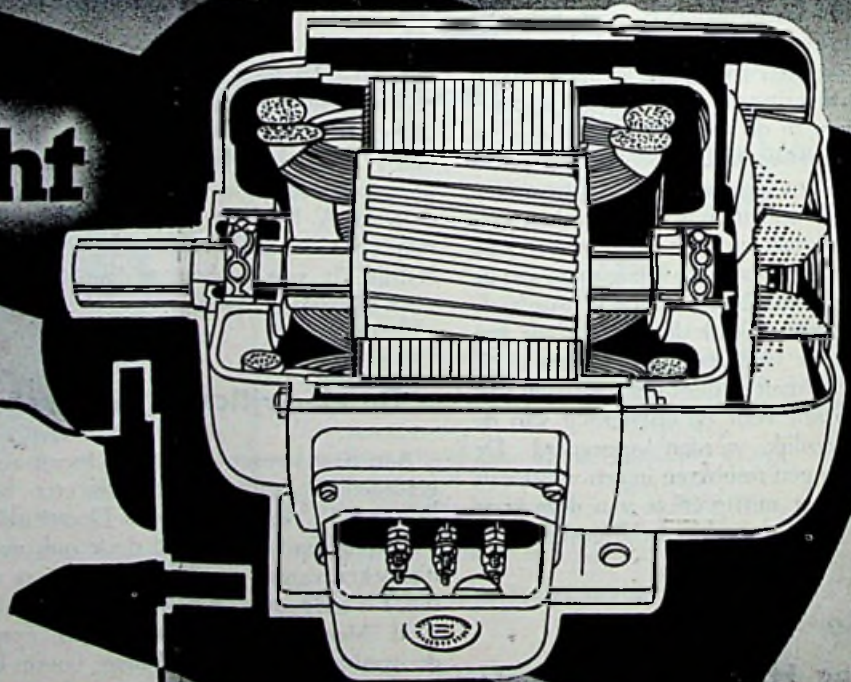

Bauknecht

ELECTROMOTOREN

munten uit door

- ★ Solide constructie
- ★ Buitengewoon goede isolatie
- ★ Grote bedrijfszekerheid
- ★ Fraaie moderne vorm
- ★ Laag gewicht
- ★ Hoge kwaliteit
- en toch lage prijzen.

N.V. MENTOR - APELDOORN

Ruimteverwarming met goedkope nachtstroom

In normale omstandigheden is de kilowattuurprijs hier te lande te hoog om elektrische ruimteverwarming economisch variant woord te doen zijn. Dit ligt natuurlijk anders bij de nachtstroomprijs, maar de moeilijkheid is dat men daar voor ruimteverwarming zo weinig aan heeft. Men moet dan des nachts elektriciteit in warmte omzetten, deze warmte accumuleren en overdag geleidelijk aan verbruiken. Dergelijke warmte-accumulatoren vinden in enkele gevallen wel toepassing maar hebben als nadelen hun grote omvang (wegens de aanzienlijke hoeveelheid materiaal b.v. vuurvaste steen waarin de warmte opgeslagen moet worden) en hun moeilijke regeling bij de warmte-afgifte.

Door de Duitse GEA fabrieken is thans echter een warmte-accumulator ontwikkeld die gebruikt kan worden voor de normale kamerverwarming. Deze is gevuld met een gekristalliseerde stof van speciale samenstelling. Cedurende de nacht wordt deze stof elektrisch verwarmd waarbij de kristallen oplossen en de hiervoor benodigde warmte opgenomen wordt. Overdag bij de warmte afgifte komt de stof weer geleidelijk in vaste toestand en kristalliseert, waarbij de opgenomen warmte vrijkomt. Deze stof is aangebracht in een geïsoleerde ruimte, waardoor de warmte zo goed mogelijk bewaard blijft. Door deze ruimte lopen luchtkanalen welke door middel van regelkleppen met de buitenlucht verbonden kunnen worden. De luchtcirculatie kan men bovendien nog bevorderen met behulp van een ingebouwde ventilator. Het is dus b.v. evenals bij een gewone kachel mogelijk om des morgens door het open zetten van de regelkleppen en inschakeling van de ventilator, het vertrek snel op temperatuur te brengen. Daarna wordt door het afzetten van de ventilator en het gedeeltelijk sluiten der regelkleppen een tempering van de afgegeven warmte verkregen.

Deze GEA warmte-accumulatoren worden momenteel in twee uitvoeringen geleverd en wel met een aansluitwaarde van 3 en 4 5 kW. De tijd gedurende welke warmte afgegeven kan worden varieert van 6 tot 40 uur, afhankelijk van de hoeveelheid welke per tijdseenheid gebruikt wordt. De tijd nodig voor het „opladen” bedraagt 8 uur. Om ook bij uitgeputte accumulatoren gedurende de dag de verwarming in stand te houden kunnen normale elektrische gloeispiralen ingebouwd worden, welke via de ventilator hun warmte direct aan het vertrek afgeven. De hoogte van deze accumulatoren bedraagt 76 cm, zodat zij in de meeste gevallen onder de ramen geplaatst kunnen worden, wat de meest gunstige opstelling is voor een doelmatige verwarming van het vertrek. (vD)

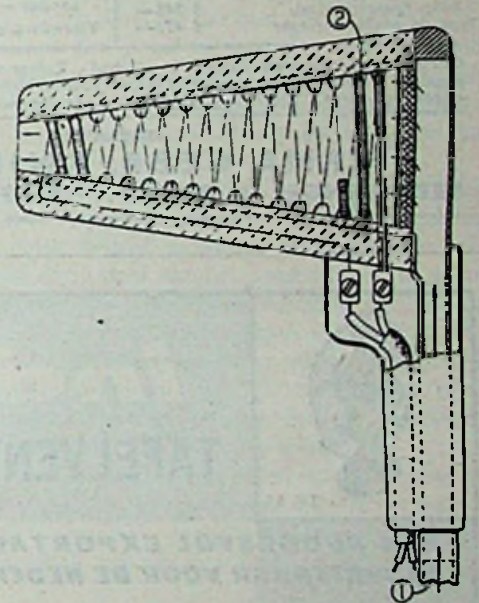
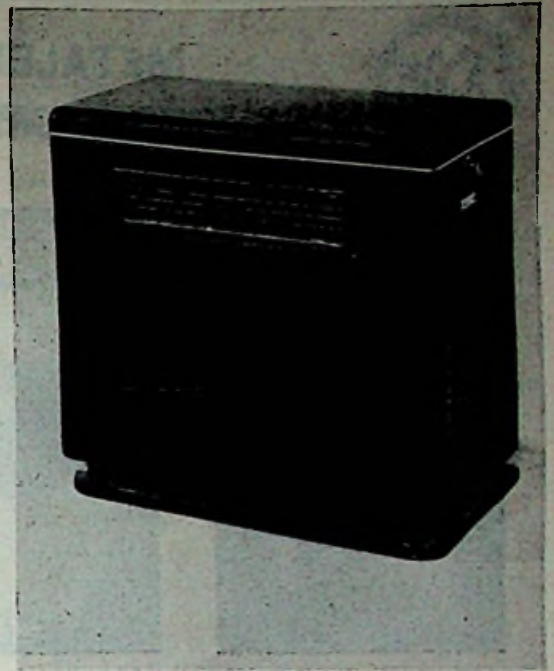
Vlamloze soldeerlamp voorkomt brandgevaar

Het komt nog al eens voor, dat soldeerwerk verricht moet worden op plaatsen, waar brandgevaar bestaat en het werken met een open vlam ontoelaatbaar is. Wanneer dan de benodigde hoeveelheid warmte voor het werk zo groot is, dat niet met een soldeerbout kan worden gewerkt, staat men voor een lastig probleem.

Een fabriek te Leeds in Engeland heeft hiervoor een oplossing gevonden in de vorm van een vlamloze soldeerlamp. Hiermede kan een straal hete lucht op het werkstuk worden gericht, waarvan de temperatuur hoog genoeg is om het solderen vlot genoeg te doen verlopen, maar beneden de grens van het brandgevaar blijft, hetgeen dus bij het solderen op brandgevaarlijke plaatsen uitkomst brengt. De verhitte bestaat uit een konisch verlopend mondstuk, waarbinnen een elektrisch verhitte gloeispiraal (2) is bevestigd op de wijze in het schema aangeduid. Via de toevoerleiding (1) wordt nu samengepeiste lucht door dit mondstuk geblazen welke aan de voorzijde in verhitte toestand naar buiten treedt en het soldeerwerk verwarmt. Behalve lucht kunnen ook andere gassen gebruikt worden en zelfs is gebleken dat de verhitte uitstekend werkt met een verhitte stoomstraal. De lamp wordt door de Engelse fabriek binnenkort in de handel gebracht. (dp)

Motorbeveiliging met Ipsothermostaat

Hoewel de electromotor van heden een volkomen betrouwbare krachtbron is zijn er toch verschillende gevallen waarin oververhitting van de wikkelingen kan optreden met alle schadelijke gevolgen daaraan verbonden. Dit kan b.v. het geval zijn bij onvoldoende ventilatie door vervuiling der koelluchtkanalen bij abnormaal vaak aanzetten of onvoldoende werking van de beveiligingsautomaten. In die gevallen waarin een redelijke kans op oververhitting bestaat verdient het aanbeveling de motoren te voorzien van een extra beveiliging daartegen. Dit kan gebeuren door het aanbrengen van thermostaten in de wikkelingen zelf en het is de Zwitserse firma Brown Boveri die een geschikt apparaatje hiervoor ontwikkeld heeft: de Ipsothermostaat. Deze bestaat uit een plat schijfje van ongeveer een centimeter doorsnede, waaraan twee aansluitdraden zijn bevestigd. Deze thermostaten kunnen in de wikkelingen ingebouwd worden, waardoor temperatuurstijgingen hierop onmiddellijk overgedragen worden. Tussen de momenten van in- en uitschakelen bestaat bij deze Ipsothermostaten slechts enkele graden verschil, zodat de bedrijfsonderbreking na het afschakelen van de motor tot een minimum beperkt blijft. Voor dat afschakelen zelf moeten de thermostaten uiteraard verbonden zijn met een daartoe geschikte hoofdschakelaar in de motorleiding (dp)

METALEN HUISHOUDWASMACHINES

Type 54 en 55

INHOUD 5 Kg DROOG LINNEN 90 Lr.
Onafhankelijk werkende ACME-veilig-
heidswringers.

Type 54 zonder verwarming,
kuip Roestvrij staal f 625—
Type 55 met gasverwarming,
kuip Roestvrij staal f 745—
Type 54 zonder wringer f 473—

idem interieur

INHOUD 3 Kg. DROOG LINNEN 50 Lr.

Type 55 zonder wringer f 593—
Type 52 zonder verwarming, kuipmodel
zonder wringer f 375—
Type 53 met gasverwarming, kuipmodel
zonder wringer f 445—
Vierkante modellen + f 50—

Geruisloos mechanisme, lopend in oliebad - Zuiver stalen tandwielen op kogels draaiend - Zware amianthe isolatie tussen kuip en buitenwand - Nieuwe model-poten op rollen. Uitwendig gespoten in prachtige witte elastische emailak.

Import:

FIRMA GEBR. KNIBBELER
SEELIGSINGEL 1, BREDA - TELEFOON 9200 (01600)

DRAKA flex-Vinyl

PLASTIC CONTACTSTOPPEN

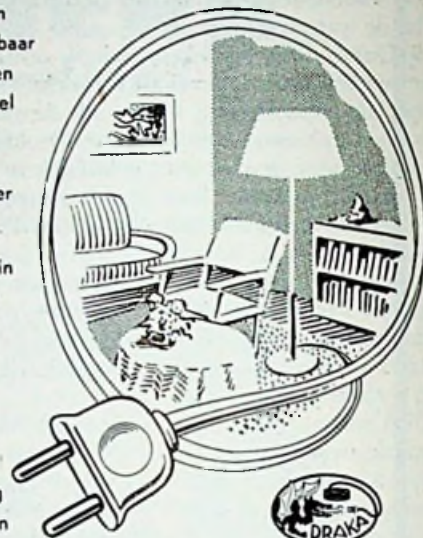
vormen een
onverbreekbaar
en volkomen
veilig geheel
met het
tweeling-
plastic snoer

★

Leverbaar in
de kleuren
ivoor,
zwart,
bruin

★

Voor
huishouding
en kantoren

N.V. HOLLANDSCHE DRAAD- EN KABELFABRIEK
AMSTERDAM

TV. 11

indola TAFELVENTILATOREN

**EEN SUGGESVOL EXPORTARTIKEL NU OOK
BESCHIKBAAR VOOR DE NEDERLANDSE MARKT**

Overtuig U nog heden
van de buitengewone
kwaliteit en de bijzon-
dere verkoopmogelijk-
heden van deze indola
ventilatoren.

Verkrijgbaar in 4 typen,
uitgevoerd in frisse mo-
derne kleuren. Alle typen
zijn voorzien van oscil-
latie-mechanisme en ge-
schikt voor gebruik als
wandventilator.

Voor radio en televisie
geheel storingvrij.
Geruisloze werking.

TV. 15

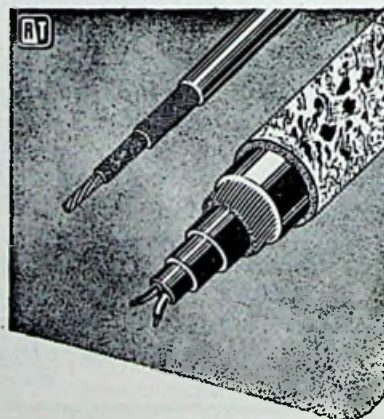

TV. 13

indola

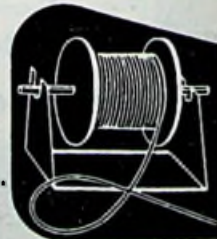
Westeinde 86 - Voorburg
Afd. T.A. - Tel. 778404

**UITSLUITEND VERKRIJGBAAR
VIA DE GROOTHANDEL**

Draad
en
Kabel

uit ruime voorraad leverbaar
tegen concurrerende prijzen.
Door onze 30 jarige ervaring
als Importeurs
van de belangrijkste Belgische-
en Duitse fabrieken
staan wij voor elke levering garant,
made door de keuring
van het K.E.M.A.

'N.V. Handelmaatschappij

ELECTRO METAAL
A. C. v. Rijn

Piet Heinstraat 102 • Telefoon 334366 • DEN HAAG

Deze voorwaarde is gesteld om misbruik zoveel mogelijk tegen te gaan. In bona-fide gevallen, als de zoon of de dochter dus heel normaal in het bedrijf werkt, zullen er in dit opzicht zeker geen moeilijkheden ontstaan. Een dochter die dag in dag uit, van 's morgens tot 's avonds, in vaders winkel achter de toonbank staat, vervangt een winkeljuffrouw.

Moeilijker wordt het, wanneer de positie van het kind minder duidelijk is. De vader die een

maand, dan moet door de berekening van de loonbelasting en de vereveningsheffing een bedrag van f 125,- in aanmerking worden genomen. (Wordt ook de kleding door de ouders betaald dan zal ook daarvoor een (geschat) bedrag in aanmerking moeten worden genomen).

Het spreekt wel vanzelf dat de vader, bij het berekenen van zijn winst, ook niet alleen met het loon-in-geld maar ook met het verstrekken van kost en inwoning rekening mag houden. Bij de

zijn winst, niet in mindering brengen het bedrag, dat normaal aan een vreemde kracht zou zijn betaald. Hij mag niet meer aftrekken dan de werkelijk gemaakte kosten, bijv. als volgt berekend:

zakgeld	f 390,-
kost en inwoning	.. 450,-
kleding	.. 250,-
	f 1 090,-

Wij zouden hierbij willen opmerken, dat de regeling zich hier niet aansluit bij hetgeen in de praktijk in middenstandsgesinnen vaak plaats vindt. De kinderen, die elders werkzaam zijn dragen hun salaris thuis af en ontvangen een bepaald zakgeld. Het is dan ook begrijpelijk, dat de kinderen die in het bedrijf van de vader werkzaam zijn, ook een zakgeld ontvangen. Zolang dat noodzakelijk is, is het een normaal verschijnsel dat de kinderen die eigen inkomsten hebben, meehelpen om de huishouding en de studie van de andere kinderen te financieren.

Dit gebruik kan echter tot een financieel nadeel leiden doordat de vader niet meer mag aftrekken dan hetgeen werkelijk werd uitgekeerd. Men zal zich in dergelijke gevallen dan ook moeten afvragen, of het niet verstandiger is om aan het kind dat in het bedrijf van de vader werkzaam is, het normale, gebruikelijke salaris uit te keren. Evenals dat met de elders werkende kinderen het geval is, kan dan met dat kind worden overeengekomen dat het salaris, na aftrek van een bepaald zakgeld, aan de moeder wordt afgedragen als bijdrage in de kosten van de huishouding e.d.

Wij hebben er vroeger al eens op gewezen dat het niet verstandig is om het zakgeld van de in het eigen bedrijf werkende kinderen door de vrouw des huizes van het huishoudgeld te doen uitkeren. Uit de boekhouding blijkt dan geheel niet, dat er loon aan de eigen kinderen is uitgekeerd. Wanneer de vader toch een bepaald salaris in mindering brengt zal het voor hem allesbehalve eenvoudig zijn om aan te tonen, dat er inderdaad loon is uitgekeerd.

Het is dus in het algemeen raadzaam om de eigen kinderen die op normale wijze in het bedrijf werken alsof het vreemde krachten waren, ook op normale wijze te salariëren.

Minderjarige in ouderlijk bedrijf

(vervolg van pag. 625)

gedeelte van bijv. de correspondentie laat behandelen door zijn dochter die toch niets anders om handen heeft, zal niet zo gemakkelijk kunnen aantonen dat hij voor dat werk een vreemde kracht in dienst zou nemen als zijn dochter er niet was.

Dan is er nog het probleem van de dochter, die zowel in de huishouding als in het bedrijf werkzaam is. Aangenomen dat ongeveer evenveel tijd voor de huishouding als voor de zaak wordt besteed, zal het niet mogelijk zijn om te stellen, dat deze dochter een winkeljuffrouw vervangt. Wel echter, dat als de dochter er niet was, een meisje voor winkel en huishouding in dienst genomen zou moeten worden. De kosten van een dergelijke vreemde kracht kunnen wel degelijk voor een evenredig deel als bedrijfskosten worden aangemerkt. Het kan dus geen bezwaar ontmoeten wanneer ook voor de eigen dochter een bepaald gedeelte van de beloning als bedrijfskosten wordt geboekt.

berekening van de totale kosten kan echter niet gebruikt worden gemaakt van de vorm welke voor de loonbelasting geldt. In het algemeen wordt met een bedrag van f 450,- à f 500,- per jaar voor het verstrekken van kost en inwoning door de inspecteurs wel genoegen genomen.

Gebruikelijke beloning

Voor eigen kinderen mag niet meer in aanmerking worden genomen dan aan een vreemde kracht in gelijke omstandigheden zou zijn betaald. Dit bedrag zal niet altijd tot op één gulden nauwkeurig kunnen worden vastgesteld, maar wanneer men binnen redelijke grenzen blijft, zullen er op dit punt niet zo spoedig moeilijkheden ontstaan. Het gaat om het salaris dat een vreemde kracht in gelijke omstandigheden zou verdienen. De minderjarige zoon die geheel zelfstandig een filiaal beheert, kan dus een salaris genieten dat aan een zelfstandige vreemde kracht zou moeten worden betaald.

Niet meer dan werkelijke kosten

Wanneer een minderjarige dochter in vaders bedrijf de plaats van een winkeljuffrouw in neemt en daarvoor, behalve kost, inwoning en kleding, een zakgeld van f 7,50 per week ontvangt, dan mag de vader, bij de berekening van

Loonbelasting en vereveningsheffing

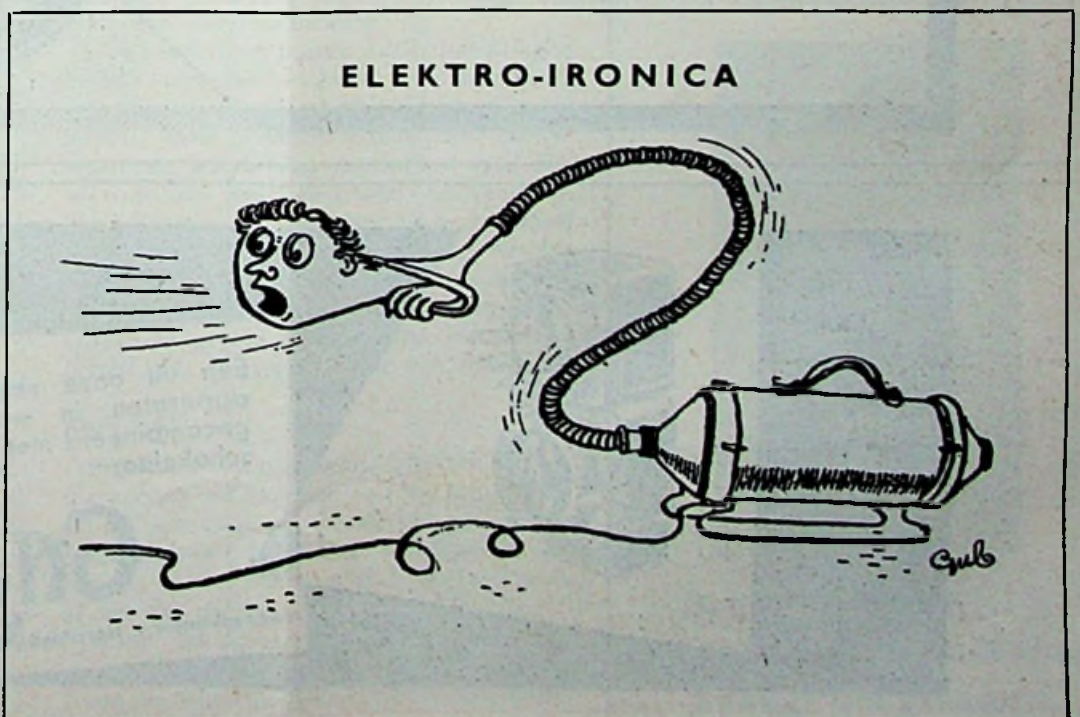
De vader die het aan zijn zoon betaalde salaris in mindering brengt bij de berekening van zijn winst, betaalt daardoor minder inkomstenbelasting. Het is echter vanzelfsprekend dat het door de zoon genoten salaris aan loonbelasting is onderworpen. De vader moet, als werkgever van zijn zoon, op diens salaris de loonbelasting inhouden. De vader moet over het aan de zoon betaalde salaris ook 4% vereveningsheffing afdragen.

Er behoeft echter over het aan eigen kinderen betaalde salaris weer géén vereveningsheffing afgedragen te worden zolang het loon of salaris van die kinderen blijft beneden de grens van belastbaarheid voor de loonbelasting.

Zolang het salaris minder is dan f 123,33 per maand (of f 28,46 per week) is geen loonbelasting verschuldigd en behoeft de vader dus ook geen vereveningsheffing af te dragen. Men houde vooral in het oog, dat dit uitsluitend geldt voor eigen kinderen. Over lonen welke aan vreemde krachten worden betaald, is steeds vereveningsheffing verschuldigd, dus ook al is het loon lager dan het hiervóór genoemde bedrag.

Om vast te stellen of over de aan eigen kinderen betaalde beloningen al dan niet loonbelasting verschuldigd is, moet niet alleen rekening worden gehouden met hetgeen aan die kinderen in geld wordt uitgekeerd, maar ook met het loon in natura (kost en inwoning, kleding e.d.). Voor kost en inwoning wordt f 50,- per maand bekend.

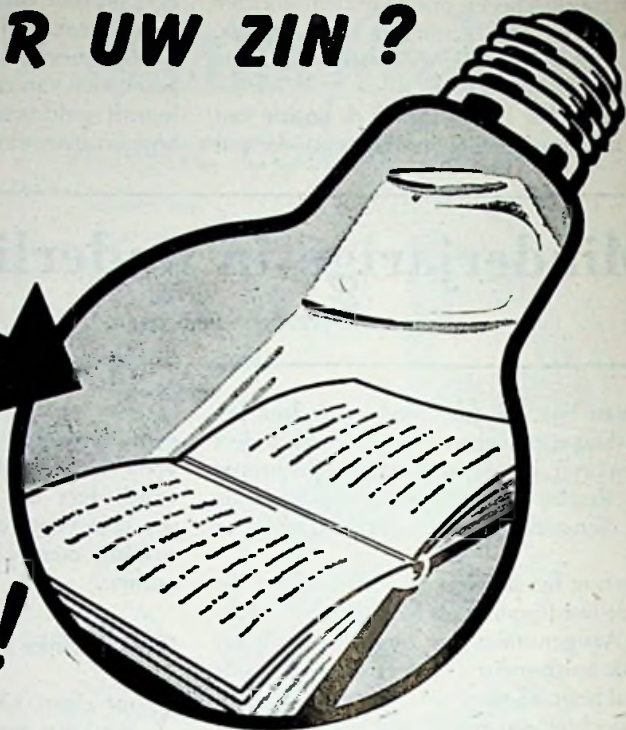
Geniet het kind dus een salaris van f 75,- per

IS HET LICHT NIET NAAR UW ZIN ?

DRAAI ER DAN
EEN **VIR-LAMP** IN !

★ de BESTE installateurs werken met

VIR

Alle **VIR** - producten
worden door ons in THABUR-tempo
uit voorraad geleverd.

't is
GARDY
't is weer Af

Een uit onze vele modellen Signaal-
apparaten in waterdichte uitvoering
gecombineerd met dubbelpolige draai-
schakelaar

GARDY

Verkoopkantoor v. Nederland

Ramstraat 23 - Utrecht

Juridische perikelen

onder leiding van mr. H. Warners

Huisbaas wil geen contract

Vraag Ik wens mijn zaak te verkopen, doch nu wil de huisbaas geen huurovereenkomst aan de koper geven, omdat deze (de huisbaas) over \pm vijf jaar waarschijnlijk zelf over het huis wil beschikken om een tweede zaak te openen. De kopers zijn bereid een contract te tekenen dat zij over vijf jaar de huur zullen beëindigen: echter beweert de Huurbeschermingswet dat de huurder kan blijven wonen. Hoe kom ik nu tot een verkoop?

Antwoord Een moeilijk geval omdat nu eenmaal de huiseigenaar mag bepalen aan wie hij zijn eigendom wil verhuren, terwijl anderzijds u een grote strop hebt, omdat de goodwill van uw zaak nauw verbonden is aan de plaats waar u uw bedrijf uitoefent. Een groot aantal klanten komt bij u omdat u op dat punt gevestigd bent en het is al bijzonder onredelijk, dat de huiseigenaar u niet wil helpen bij de overdracht van uw zaak door toestemming te verlenen, dat de koper van uw bedrijf tevens in zijn pand dit bedrijf voortzet, terwijl de koper nog garandeert dat hij er na vijf jaar uit zal gaan, wanneer de huiseigenaar het pand zelf wil betrekken.

U zegt dat de Huurbeschermingswet (bedoeld wordt de tegenwoordige Huurwet) bepaalt, dat de huurder kan blijven wonen en u bedoelt daarmee waarschijnlijk te zeggen, dat de huiseigenaar-verhuurder bang is dat de nieuwe huurder na vijf jaar, ondanks zijn toezegging, rustig zal blijven wonen. Het is mij echter bekend, dat verschillende Kantontrechters in gevallen als deze (dat de huurder bij het aangaan van de huur uitdrukkelijk heeft verklaard dat hij er na enige tijd uit zal gaan wanneer de verhuurder dat vraagt, omdat deze een geldige reden heeft om er zelf in te trekken) toch ontruiming gelasten, omdat de huurder de overeenkomst niet te goeder trouw nakomt en wanprestatie pleegt wanneer hij onder die omstandigheden niet weggaat, terwijl hij dit uitdrukkelijk beloofd heeft. Hierop kunt u misschien de huiseigenaar wijzen; hij loopt dus op die manier over vijf jaar geen risico en hij zou u zeer ter wille zijn. U bent echter niet in staat de huiseigenaar te dwingen met de koper van uw bedrijf een huurovereenkomst aan te gaan.

Huurder is genegen, maar...

Vraag Het huis dat ik bewoon en waarin reeds 53 jaar onze zaak is gevestigd, wordt veel te klein, en om met de tijd mee te gaan moet ik uitbreiden. Nu wordt een gedeelte van dit huis verhuurd en als die mensen nu een andere woning hadden, dan kon ik mijn gang gaan (het huis is mijn eigendom). De huurder is wel genegen hieraan mee te werken; zij willen er wel uit maar zij moeten natuurlijk een andere woning hebben. Hoe moet ik handelen?

Antwoord Ik geloof dat u maar in overleg moet treden met de huurder, daar, zoals u zegt, deze bereid is zijn medewerking te verlenen. U zoudt met hem kunnen afspreken, dat u een ontruimingsprocedure tegen hem begint op grond van het feit, dat u de desbetreffende ruimten dringend voor eigen gebruik nodig hebt (hetgeen ook inderdaad het geval is). De huurder die begrip voor deze situatie heeft, zou zich dan kunnen laten veroordelen tot ontruiming en met dit ontruimingsvonnis tegen zich zou hij naar het Huisvestingsbureau kunnen gaan, dat praktisch altijd bereid is onder dergelijke omstandigheden de tot ontruiming gedwongen huurder te helpen.

Ook komt het voor - en dat kan de eisende partij ook vragen - dat de Kantonrechter ontruiming beveelt onder de voorwaarde, dat ten uitvoer legging na verloop van een door B. en W. der betrokken gemeente vast te stellen termijn plaatsvindt.

Deze termijn mag nooit langer zijn dan zes maanden na het tijdstip van het vonnis. B. en W. moeten dan binnen die zes maanden aan de tot ontruiming gedwongen huurder andere redelijke woonruimte beschikbaar stellen.

De huidige huurder zou hier geredelijk aan mee kunnen werken wanneer U hem belooft, dat u de ontruiming in feite niet zal ten uitvoer leggen wanneer de huurder geen andere woning aangewezen krijgt. Dit zou dan schriftelijk van te voren door u moeten worden verklaard, zodat de huurder zelf geen risico loopt.

Op deze wijze wil het wel eens lukken dat beide partijen hun zin krijgen. De eigenaar krijgt meer ruimte en de huurder gaat naar een andere redelijke woning. Dit is echter weer één van de zeer vele gevallen waarin u toch absoluut de hulp van een advocaat nodig hebt om te kunnen slagen.

FISCALE PROBLEMEN

onder leiding van J. L. van Hedel

Vraag

„Gaarne ontvingen wij van U een voorbeeld voor een verklaring inzake vrijstelling van O.B. voor onder-aannemers.

Ook zouden wij gaarne van U inlichtingen hebben over het volgende: Wij verrichten voor diverse makelaars kleine reparaties aan huizen, zoals schellen nazien, deuropeners repareren, schakelaars vernieuwen etc. Zijn wij over deze reparatie-kosten O.B. verschuldigd? Volgens ons moet hier 3% over betaald worden. Maar een onzer opdrachtgevers beweert, dat dit niet nodig is, daar hij reeds O.B. betaalt. Ook weigert hij een verklaring aan ons af te geven, wanneer het nieuwbouw betreft. Hij beweert, dat dit niet nodig is.”

Antwoord

Reparaties aan onroerende goederen (bellen, deuropeners e.d.) moeten worden aangemerkt als het opleveren van een werk in onroerende staat. Daarover is 3% O.B. verschuldigd, terwijl het er niet toe doet of de opdrachtgever al dan niet particulier is.

Wordt installatie-werk in nieuwbouw uitgevoerd, dan is de installateur 3% verschuldigd, tenzij hij van zijn opdrachtgever een onderaannemersverklaring ontvangt.

Fluorescentieverlichting

Wij vertegenwoordigen de beste fabrieken, waardoor U gewaarborgd bent voor de meest economische- en duurzaamste verlichting.

Wij verzorgen ieder gevraagd armatuur, zowel ieder voltage als wattage, evenals gelijkstroom, voor 6 en 12 Volt aansluiting.

Montagebalken, troggen armaturen uit voorraad.

FLUOTEX

Utrechtscheweg 98, Amersfoort, tel. K 3490 - 7936

WITTE KAT, KWALITEITSBATTERIJ

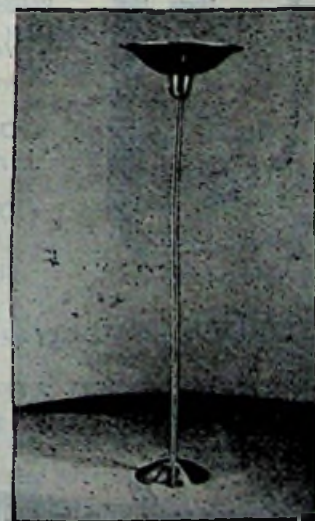
Center-, revolver- en automatendraaiwerk.

Stamp-, boor-, frais-, tap- en schaaftwerk.

Electro- en mechanische apparatenfabriek

Zoeterwoude, Dorpsstraat 24-30
Telefoon (K 1715) 207

Fa. W. van Doorn & Zonen Culemborg

Bruto-prijs f. 57.15
Matnikkel of Matkoper
Vraagt Uw grossier!

NIKO *doet 't goed!*

De bekende, fraaie NIKO armaturen, leverbaar in vele verschillende modellen. De rechte 40-, 60- en 100 W. armaturen zijn voorzien van sleuven, waardoor de bevestigingsmogelijkheid groter wordt.

WAT NIKO FABRICEERT IS GOED GECONSTRUEERD!

EEN GREEP UIT ONZE COLLECTIE

ITHO VENTILATOREN.
Maak Uw keuze uit onze uitgebreide sortering ventilatoren, voor iedere vorm van **LUCHT VERVERSING VERPLAATSING**

3 Jaar garantie.
Levering via de handel.

5730

Electrische Wasmachine No. 320, met het wasgoedsparende wasbeweiger-systeem. Kan ook geleverd worden zonder wringer of met electrisch aangedreven wringer.

- Verwerkt 3 kg droog wasgoed
- Desgewenst met electrische verwarming
- De machine waarmede U Uw klanten werkelijk van dienst bent

CORDES een begrip voor kwaliteit

Cordes VERTEGENWOORDIGER
L. HUNSE
BACHLAAN 11 • HEEMSTEDE

NIKO *doet 't goed!*

De wandlamp-houder nr. 8506, passend op lasdozen. Deze praktische wandlamphouder is leverbaar in bruin en ivoor.

WAT NIKO FABRICEERT IS GOED GECONSTRUEERD!

Niet altijd echter mag de aannemer-opdrachtgever een dergelijke verklaring afgeven. De volgende voorbeelden kunnen dit wellicht verduidelijken:

Een installateur neemt het elektrische installatiewerk aan voor een aantal nieuwbouwwoningen. Deze woningen worden gebouwd door een bouwondernemer. Er kunnen zich nu 2 gevallen voordoen:

a. de bouwer bouwt in opdracht van anderen, hij is dus aannemer van het bouwwerk. De bouwer moet nu over het totale bedrag, dat hij aan de opdrachtgever in rekening brengt, 3% O.B. afdragen. Omdat in die totale aanneemsom ook de kosten voor de elektrische installatie begrepen is, behoeft de installateur die als onderaannemer optreedt geen O.B. te betalen. Hij moet dan echter beschikken over een door de bouwer afgegeven onderaannemersverklaring;

b. de bouwer bouwt de huizen voor eigen rekening. Na gereedkomen worden ze dus aan de kopers overgedragen. De bouwer is nu geen O.B. verschuldigd. Hij is in dit geval geen aannemer en de installateur dus geen onderaannemer. Er mag dan ook geen onderaannemersverklaring worden afgegeven en de installateur is 3% O.B. verschuldigd.

Het zal duidelijk zijn dat het door de installateur in rekening te brengen bedrag in beide gevallen niet gelijk is. In geval a. is het immers exclusief O.B. en in geval b. inclusief O.B. Opgemerkt kan nog worden dat, wanneer de bouwer in geval a. geen verklaring afgeeft, hij toch over het volle bedrag O.B. moet betalen. Het is dus in zijn eigen belang om die verklaring af te geven omdat anders de installateur hem de 3% O.B. in rekening zal brengen.

Rijksmiddenstandsconsulenten beginnen hun taak

Ingevolge de aankondiging in de Middenstandsnota zijn thans enkele functionarissen, na een periode van inwerken, aangesteld als rijksmiddenstandsconsulent in de provincie. Met ingang van 1 September 1955 zullen zij in de provincies Groningen, Friesland, Overijssel, Gelderland en Zuid-Holland gevestigd zijn.

Het behoort in de eerste plaats tot de taak van de consulenten, voorlichting te verstrekken betreffende de overheidsmaatregelen, die voor de middenstand van belang zijn. De ervaring heeft uitgewezen, dat aan deze soort voorlichting grote behoefte bestaat, niet het minst bij organen of instellingen, die bij de behartiging van middenstandsbelangen zijn betrokken.

De consulent heeft vervolgens — in nauwe samenwerking met de middenstandsorganisaties — een taak te vervullen op het terrein van de bedrijfseconomische voorlichting, speciaal in het belang van de bevordering der productiviteit in de middenstandsonderneming. In de derde plaats heeft de middenstandsconsulent een voorlichtende en adviserende taak tegenover het ministerie van Economische Zaken. De overheid staat namelijk herhaaldelijk voor beslissingen, waar-

voor een objectief inzicht in plaatselijke en regionale omstandigheden en verhoudingen vereist is.

Verwacht wordt, dat de voorlichtingswerkzaamheden van de middenstandsconsulent er toe zullen bijdragen, dat de door de Regering ten behoeve van de middenstand getroffen voorzieningen zo goed mogelijk tot hun recht zullen komen. De middenstandsconsulenten zullen nauw samenwerken met de provinciale en plaatselijke overheden en de diverse organen in ons land, die bij de uitvoering van de middenstandswetgeving of van andere regelingen (zoals b.v. de creditregelingen) dan wel bij de vakopleiding zijn betrokken. Hun voorlichtende taak zal aanvullend zijn ten opzichte van de werkzaamheden, die verricht worden door organen of organisaties van of voor de middenstand. De consulenten hebben opdracht, nauw samen te werken met de vrije organisaties van de middenstand, waaraan zij — naar mag worden verwacht — goede diensten zullen kunnen bewijzen.

Zoals tot nu toe het geval was, zal ook in de toekomst van de zijde van het ministerie van Economische Zaken met de centrale middenstandsbonden een geregeld overleg over de problemen der voorlichting plaats vinden.

Verhoogde electriciteitstarieven

In de gemeenteraad van Odoorn (Dr.) is uitgebreid van gedachten gewisseld over het voorstel van het college van B. en W. om de electriciteitstarieven te verhogen. Een aantal raadsleden uitte namelijk zijn misnoegen over de gang van zaken ten aanzien van deze materie. Inder tijd is namelijk door de gemeente Odoorn, naar aanleiding van het door het provinciaal bestuur van Groningen voorgestelde nieuwe inkoop tarief, met daaraan gekoppeld de gelijktijdige toepassing van het reglement en tarief voor kleinverbruikers, de tussenkomst ingeroepen van de directeur-generaal van de energievoorziening. Hoewel zulks ook nog door 33 andere gemeenten werd gedaan, heeft genoemde directeur-generaal gemeend zich buiten deze kwestie te moeten houden.

In een thans ontvangen schrijven adviseerde de raad van commissarissen van de N.V. Mij tot aanleg en exploitatie van laagspanningsnetten zowel t.a.v. het inkoop tarief als t.a.v. het verkooptarief de voorstellen van het provinciaal bestuur van Groningen te aanvaarden.

In antwoord op de bezwaren, die vanuit de raad naar voren werden gebracht, deelde de voorzitter, de heer J. van Royen, mede, dat het verhoogde bedrag voor een niet onbelangrijk deel zal worden aangewend voor de onrendabele gebieden en zeker niet in de provinciale kas zal vloeien. Bovendien zijn er voor het gehele gebied uniforme tarieven ingesteld en deze zullen ook voor de gemeente Odoorn gelden. Met de stem van het C.P.N.-raadslid tegen werd tenslotte het voorstel aangenomen. (pi)

Ir. G. J. Th. Bakker overleden

In Den Haag is op zeventigjarige leeftijd overleden ir G. J. Th. Bakker, directeur van het electriciteitsbedrijf Zuid-Holland en voormalig directeur-generaal voor de energievoorziening. (vdh).

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-5/136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen, schijnwerpers (ook met natrium- en kwiklampen), motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

- Installatiebuis
- Bochten en sokken
- R.A. stalen patent lasdozen

Rowenta

Strijkijzers

Kachels

Expreskokers

Koffiepercolators

Reisstrijkijzers

Scheer- of

Make-up-spiegels

Waterkokers

Broodroosters

uit voorraad leverbaar door:

ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL

P. HOLTRING

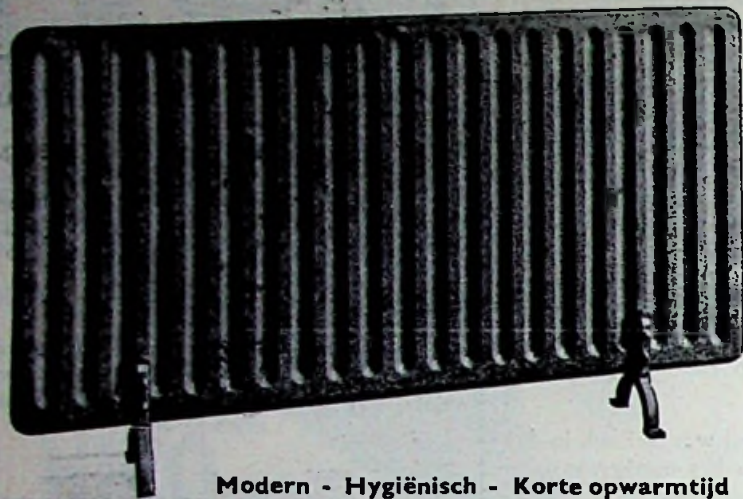
Korte Spaarne 23-25 — HAARLEM

Telefoon K 2500 - 10084/16255

Rowenta-Grossier

Geïllustreerde Rowenta-prijscourant
zenden wij op aanvraag gaarne toe.

Een **SINUS**-product
ELECTRISCH VERWARMDE
PLAATRADIATOREN

Modern - Hygiënisch - Korte opwarmtijd
DE IDEALE VERWARMING

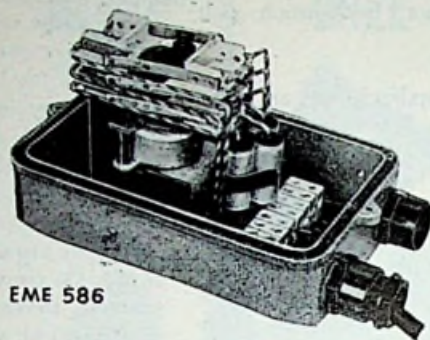
Radiator 1750 watt — KEMA-gekeurd
Leverbaar in 750 watt, afm. 500 x 747 x 20 mm; prijs f 88.— bruto
Tevens in 1500 en 1750 watt, afm. 600 x 1147 x 20 mm; prijs f 110.— bruto

LEVERING UIT VOORRAAD

SINUS - ZEIST

AFD. ELECTRISCHE VERWARMINGSTECHNIEK
VAN REENENWEG 63 — TELEFOON K 3404 - 3455

Wasmachine
omkeerschakelaar

EME 586

Geschikt voor het schakelen van electromotoren voor wisselstroom tot 1 kW bij 220 V

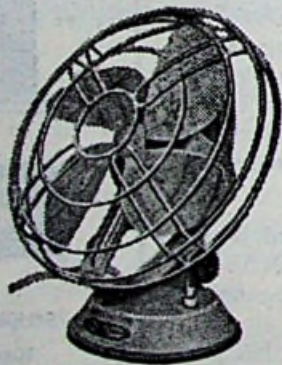
- Draaistroom tot 1,5 kW bij 3 x 220 V } bedrijfsspanning
- Draaistroom tot 1 kW bij 3 x 380 V }
- Spelduur 15 Sec. Pauze instelbaar tussen 2 en 7 sec.
- Radiostoringsvrij.

E.M. Electrostoomb N.V.

Postbus 301 - Rotterdam - Tel. 82720
Filiaal te A'dam N.Z. Voorburgwal 28-30

BRUMA

**TAFEL-
WANDVENTILATOR**

Voor wisselstroom 127 of 220 Volt 50 Hz.
Luchtverplaatsing: 10 m³/min.
Toerental: 1200 t/min.
Opgenomen vermogen: 10 Watt.

N.V. Electrotechnische
Mechanische Industrie
Utrecht - Holland

Kan in verschillende standen worden geplaatst, van verticaal tot horizontaal.
Leverbaar in verschillende aantrekkelijke kleuren.

Prijs f 32.— inclusief snoer en steker
Aantrekkelijke korting voor wederverkoop.

Bico
in Uw zaak

Klanten
naar Uw zaak

Alleen de BICO heeft
deze 3 voordelen tezamen
★ laagste prijs
★ dubbelwandig
★ bodempulsator

Adressen voor de handel:

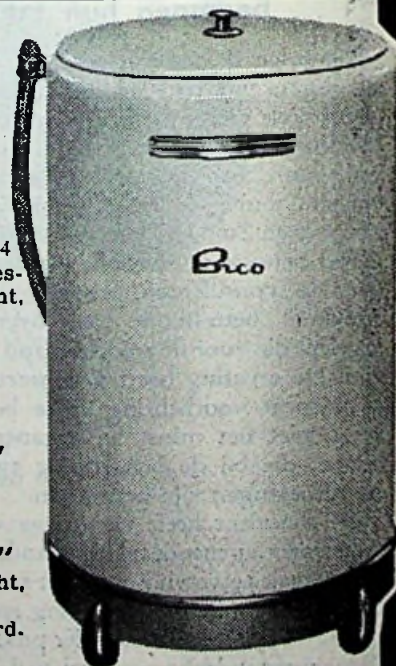
„Electro-Zaan“
Electrotechn. Groothandel te Amsterdam,
N.Z. Voorburgwal 272-274, Tel. (K 20) 65944
(voor Noord- en Zuid-Holland, Friesland, Groningen en Noord-Brabant, Drente en gedeelte Zeeland)

Handelsonderneming „Bista“
Van Heutszstraat 18 te Utrecht,
Telefoon (030) 24930
(voor Utrecht en Gelderland)

Handelsonderneming „Overbeeke“
te Ellewoutsdijk bij Goes,
Telefoon (K 1104) 258
(voor gedeelte Zeeland)

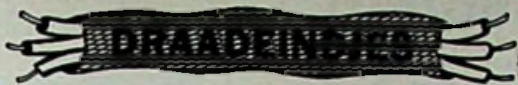
Handelsonderneming „Robru“
Hugo de Grootstraat 3 bis te Utrecht,
Telefoon (K 30) 20326
(voor Limburg en gedeelte Noord-Brabant)

H. J. Gigengack
Sluisstraat 9 te Deventer,
Tel. (K 8700) 6958 (voor Overijssel)

vanaf 179.-

De BICO is alleen echt als er Bico op staat

Aan de rand van Den Haag in de nieuwe wijk „Morgenstond”, een wijk die door haar excentrische ligging en duidelijke omgrenzing een eigen gemeenschap zal vormen, is het eerste voltooide winkelcentrum op 16 september officieel geopend door wethouder mr. J. v. Aartsen. In dit winkelcentrum, gevormd door de Waspervenestraat en de Norgstraat, opende in eerstgenoemde straat het Algemeen Technisch Bureau „ATB” een winkelpand. Ruim dertig jaar geleden begon men met een klein winkeltje, dat thans is uitgegroeid tot een algemeen technisch bureau met drie bloeiende winkels en twee bedrijfspanden. In de Waspervenestraat is nu nog een modern ingericht filiaal gekomen, waarvan de heer H. J. v. d. Bol de houder is. De zaak heeft gelijkvloerse etalages, die een volledig overzicht bieden van de uitgestalde elektrische apparaten; geperforeerde staalplaten zorgen voor een doelmatige ophanging van de wandverlichtingsarmaturen. Aan de discobar, uitgerust met luisterhoorns, kan het publiek zelf het geluid regelen. Vermeldenswaardig is nog, dat het bureau regelmatig het tijdschrift „Sfeer en Comfort” uitgeeft, dat de klant voorlicht over de toepassing van de elektriciteit in de huishouding. (vdh)

Door de tegenwoordige toenemende stroom van nieuwe artikelen op elektrotechnisch gebied hebben de Gebr. Nijhof, gevestigd aan de Prinsstraat 98 te 's-Gravenhage, het nodig geoordeeld het bedrijf te specialiseren en zodoende de verkoop van verlichtingsornamenten stopgezet. Een en ander heeft tot gevolg gehad, dat de firma Nijhof ook de naamsverandering heeft doorgevoerd, zodat de in Den Haag zo bekende „Lichtkoning” is omgedoopt in „Technisch Bureau Gebr. Nijhof”.

Zaterdag 10 september vond onder grote belangstelling de officiële opening plaats van de geheel vernieuwde en gemoderniseerde showroom. Door de betere opstelling van de artikelen is de verkoopruimte

ruimer geworden, waardoor de firma de producten nu nog voordeliger kan tonen dan voorheen. Het voorbijgaand publiek heeft een ruime en diepe inkijk in de zaak gekregen. Het ontwerp is van Bergman-betimmeringen, die ook de verbouwing heeft uitgevoerd. (vdh)

Het 25 jaar bestaande elektrotechnische bedrijf van de heer H. Vogelenzang de Jong te Krimpen a.d. IJssel heeft aan de Industrieweg aldaar een nieuw pand betrokken met ruime werkplaats, magazijnen en kantoren. De heer Vogelenzang begon reeds op 16-jarige leeftijd met de aanleg van een elektrische lichtinstallatie in een kerk. Thans vervaardigt hij voornamelijk scheepsinstallaties en elektrische apparaten voor industrieën in de omgeving. (dp)

Vrijdag 9 september herdacht de heer C. Baarda te Groningen het feit, dat hij 25 jaar geleden in dienst trad van de N.V. Tehama v/h Marijnen te Groningen. De directeur van deze groothandel in elektriciteits-, radio- en verlichtingsartikelen, de heer J. Themmes benoemde de jubilaris op een huldigingsbijeenkomst tot procuratiehouder.

De firmanten C. Piso en J. Warnar te Meppel hebben Zaterdag 10 september hun zaak „Radio Centrum” heropend in het pand Hoofdstraat 63. Door deze verhuizing uit het pand Hoofdstraat 24 hebben de firmanten een zaak met moderne kleur, bekleding en inventaris gekregen. Een speciale demonstratieruimte geeft de clientèle gelegenheid de radio- en televisietoestellen en stofzuigers in werking te zien. (rt)

De FIRATO komt in zicht

Op 19 oktober zal, thans voor de zesde maal, de FIRATO haar poorten weer openen. Uit het in 1950 voor de eerste maal verwezenlijkte plan van fabrikanten, importeurs en agenten op radiogebied om jaarlijks een radiobeurs te houden, is na vijf jaren een tentoonstelling gegroeid, waarvan de initiatiefnemers van destijds waarschijnlijk niet hebben durven dromen. Want de FIRATO bleek in een grote behoefte te voorzien, zodanig zelfs, dat men dit jaar het vertrouwde Bellevue ontrouw is geworden en de noodzakelijke grotere ruimte heeft gevonden in het RAI-gebouw, waar de grote zaal in zijn geheel nodig bleek te zijn om de tentoonstelling 1955 onder te brengen. Na een heel jaar ontwikkeling en research belooft derhalve de komende FIRATO een evenement in de ware zin van het woord te kunnen worden, waarvan ook de buitenlandse deelneming getuigt.

Daar de redactie van dit blad voornemens is om kort voor de openingsdatum van de zesde FIRATO met een nummer uit te komen, waarin deze tentoonstelling de aandacht zal krijgen die zij verdient verzoeken wij firma's die deel zullen nemen, om hun medewerking, die hieruit kan bestaan, dat men ons tijdig op de hoogte brengt van de artikelen, waarmee men op de FIRATO zal exposeren en/of demonstreren. Met een dergelijke opgave zal men de redactie een groot plezier doen en onzerzijds zullen wij aan de ons verstrekte gegevens de nodige aandacht schenken in het aan de FIRATO-gewijde nummer.

De redactie verzoekt voorts bij deze opgave een of meer goed clichéerbare foto's in bruikleen te mogen ontvangen en vanzelfsprekend wordt ook een cliché, dat dan echter bij voorkeur niet groter moet zijn dan 6,5 cm, ten zeerste op prijs gesteld. Een beschrijving van artikelen, die als noviteit worden gebracht, zo mogelijk met foto of cliché, zal de redactie eveneens zeer welkom zijn. Een en ander zouden wij gaarne zo spoedig mogelijk, doch in elk geval voor de 4e oktober van deelnemende firma's ontvangen. Bij voorbaat onze dank voor uw medewerking.

Redactie.

TONNELYVERLICHTINGSAPPARATEN

Apparatuur voor attractieve etalageverlichting, zoeklichten, floodlights.

Fabriek van speciale Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM-Z.
v. Oostadestraat 218-230,
Telefoon 720485

Geen BOETES meer! UW TEKENINGEN

laten maken door:

Electro Technisch Tekn- en Adviesbureau

H. J. TIJDINK

Hoofdstraat 44, Apeldoorn, Tel. K 6760 4398

Een GISO-lamp zet alles in het juiste licht

ELECTRISCHE KLOKKEN

Zelfstartend - gangreserve

Messing verchroomde wandklok,
24-28-30-33-37 en 40 cm buitenwerks
Schriftelijke garantie

CATALOGUS OP AANVRAAG

ZELFSTARTENDE

electrische inbouwwerken
vanaf f 14,50 bruto

B. HILBINK, Amsterdam

Kloveniersburgwal 70 - Telefoon 48126

Het adres met de goede naam!

KXA

zelfaanlopende synchroenschakelklok
voor wisselstroomnetten
met geregelde frequentie

**klein formaat
met groot
schakelvermogen**

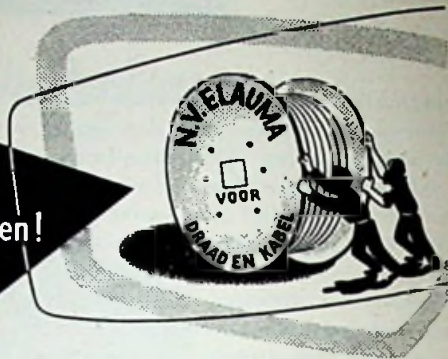
LANDIS & GYR N.V. WAALWIJK

In 2799 a

Alleenvertegenwoordiger voor Nederland:

N. V. Ingenieursbureau Ir. P. J. Plaisier. Tel. 77 67 94 *
Nassau Zuilensteinstraat 13-15, DEN HAAG.

**De
kabel-
specialisten!**

Bespreekt U eens de mogelijkheden
op het gebied van draad, kabel en
installatiemateriaal met ons als spe-
cialisten op dit gebied.

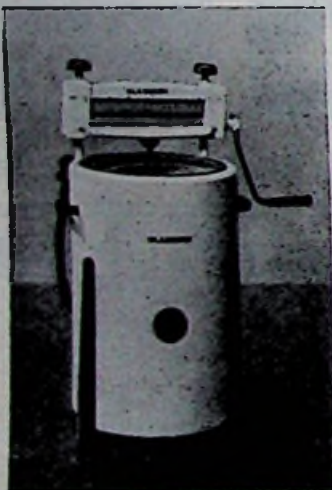
**Directe levering uit
eigen voorraad.
Alle kabels met
Kema kendraad.**

• Interessante kortingen

Vraagt onze
voorraadlijst
voor regelmatige
toezending of
vertegenwoordigers-
bezoek.

ELAUMA n.v.

Siriusstraat 5
Den Haag
Tel. 72 38 76*

„GLASBEEK-45”

De nieuwe, dubbelwandige wasmachine, met gemoffelde buitenkuip

Prijs, exclusief wringer f 215.—

Meerprijs voor tijdschakelaar f 20.—

„GLASBEEK” de Nederlandse wasmachine met de beste motor!
(Ook leverbaar met omschakelbare motor).

Zeer interessante kortingsregeling!

N.V. Apparaten- en Machinefabriek H. Glasbeek Jr.

Noordkade 4a — WADDINXVEEN — Telefoon 497 (K 1828)

POLIVOLT

de
beste
isolatiebuis

de
goedkoopste
installatiebuis

10-12% in prijs verlaagd!

POLVA - NEDERLAND N.V.

OOSTERBEEK

Thans meer dan ooit:
Voor alle huizen
POLVA-BUIZEN

G. VAN TWIST †

Tijdens een zakenreis naar Spanje overleed te Châtel-Guyon (Frankrijk) de heer G. van Twist, lid van het Hoofdbestuur van de BOVAG en voorzitter van het bestuur van de Stichting V.A.M., De heer Van Twist, die de leeftijd van 53 jaar bereikte, was officier in de Orde van Oranje-Nassau met de zwaarden en lid van de Society of Automotive Engineers.

Door zijn speciale plaats bij het overleg tussen werkgevers en werknemers heeft de heer van Twist in de sociale sector zeer veel goeds tot stand gebracht.

Wij ontvingen...

van TOVERLI, fabriek van speciale verlichtingsapparaten te Amsterdam, een catalogus voorzien van klemband, waarin de onderdelen en toebehoren vooral op het gebied van theater- en toneelverlichting, waarin deze fabriek is gespecialiseerd, zijn samengebracht. Hiertoe behoren o.a. regeltransformatoren en -toestellen, schakelautomaten, schijnwerpers voor etalage-, expositie- en toneelverlichting, effect- en spotlights, zoeklichten, lenskokers, diepstralers, herzen en voetlichten, projectie-voorzetstukken, filmstudiolampen en statieven. Onder deze apparaten zijn er die met lage kosten een zeer groot rendement geven. In

Een sierlijk model schijnwerper voor etalage, showroom enz.

vakkringen hebben deze toneelverlichtingsapparaten een prima reputatie, zowel om de prima effecten die verkregen worden als door de doordachte constructie en de fraaie afwerking. Gelaste metalen kleurschijven, kleurfilters, projectielenzen, plan convexlenzen, fresnellenzen enz. worden eveneens door TOVERLI geleverd. Vele bijzonder scherpe illustraties maken, samen met de praktische klemband, waardoor de bladen afzonderlijk kunnen worden uitgenomen, deze catalogus tot een waardevolle handwijzer voor diegene, die een speciaal verlichtingsapparaat nodig heeft. Op een nieuw electronisch schakelapparaat voor gebruik in theaters en schouwburgen, dat sedert kort door deze firma wordt gefabriceerd, komen wij in een volgend nummer terug. (k).

Nieuws onder de

De serie „Bi-Ampli” toestellen van Philips is met een nieuw type uitgebreid, de BX998A. Hierbij is speciale aandacht geschonken aan de lage tonen. Het toestel bezit zestien buizen met twintig functies. Het toestel heeft zes golfgebieden, een microbandspreidingschaal en een schaal voor de middengolfvoorkeuzender. Het apparaat is tevens uitgerust voor F.M.-ontvangst, waarbij de instelling op twee verschillende wijzen kan geschieden en wel op de maximale geluidskwaliteit en op maximale gevoeligheid. Het verbruik is 125 watt.

De serie Philips-sfeerverlichtingslampen is uitgebreid met een nieuw type, de „Colorenta”-jr. Gezien het feit, dat er steeds meer toepassingsmogelijkheden voor sfeerverlichtingslampen komen, zal deze lamp in haar wit gemoffelde uitvoering een aanwinst betekenen. Het vermogen is 25 watt, de lengte bedraagt 150 mm met een diameter van 30 mm. (vhd)

Ongeveer 40000 Belgen zijn thans in het bezit van een televisietoestel en geraamd wordt, dat gemiddeld 200000 personen de uitzendingen geregeld volgen. (vhd)

CISTOFA

Mededelingen voor aangeledenen van Cistofa

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

Door de Meterfabriek te Dordrecht wordt een nieuw model EXCELSIOR stofzuiger op de markt gebracht, namelijk:

Type 3500 brutoprijs f 125.—.
inclusief snoer en 6 hulpstukken.

Uitvoerende Commissie.

VEREN OM POLIVOLTBUIS
KOUDE TE BUIGEN.

Open plaatsen

Gevraagd:

Lichttechnisch Adviseur

Moet in staat zijn verlichtingsprojecten technisch en esthetisch verantwoord uit te werken.

Goede vooruitzichten voor harde werker met bij voorkeur ook enige commerciële feeling.

Minimum leeftijd 28 jaar.

Brieven met alle ter zake dienende gegevens incl. verlangd salaris en ref. onder Nr. 715, Electro Radio Mercur, A'dam.

? Vraag en Aanbod !

1200 meter R.W.P.K. 2 x 75 Rubbermantel Leiding f 0,21 per meter.

100 tot 150 kg. Schelledraad en andere soorten à f 3,— per kg.

1 km. loodkabel plat 2 1/2 mm²
f 0,55 per meter

Magazijn REO

Van Ostadestraat 102 huis
Tel. 716105, AMSTERDAM (Z)

Dr. CASELLI STRIJKIIZERS

Een begrip voor kwaliteit en betrouwbaarheid

ALLEENVERKOOP:
„TECHNISCHE” N.V.

Postbus West 6094

's-Gravenhage

Telefoon: K 1700-321668

WASMACHINES

in grote verscheidenheid voorradig kunt U het beste kopen bij de van ouds bekende speciaalzaak:

Fa. ANTOON BOGAERTS

TILBURG - KORTE TUINSTRAAT
TELEFOON 24444 - K 4250. Oppericht in 1926

Speciaal adres voor degelijke

TEAKHOUTEN en METALEN WAS-

MACHINES

(de wereldberoemde merken Rondo en Flandria; de Flandria met vernikkeld massief roodkoperen kuip met en zonder stookinrichting voor kolen, gas, of electriciteit)

SNEL-WASMACHINES

(Rondo, Pope, Flandriette)

CENTRIFUGES (Rondo, Flandria)

HOUTEN RONDO WRINGERS

METALEN FRESCO, ACME

en GLIJDE WRINGERS

WRINGERROLLEN, alle maten

WASFORNUIZEN (kolen of gas)

ONDERDELEN en REPARATIES

VRAAGT PRIJSCOURANT
en NOTEERT ONS ADRES

MEHNE

1ste klas Synchron-Uurwerken

voor het inbouwen in houten en metalen kasten
voor 110/220 Volt Wisselstroom

- geruisloos,
- klein volume en
- minimaal stroomverbruik

In speciale uitvoering:

Stofdicht afgesloten, voor bevestiging op
wijzerplaten van aardewerk of porselein
ook tikkend leverbaar

Alleenverteenwoordiging:
N.V. EXIMPORT

HANDELSCOMPAGNIE

J. W. Brouwersplein 13 - AMSTERDAM - Telefoon 729810

Werva

DRAAD

SNOER

en KABEL

heeft zeker

N.V. VOORHEEN

N. C. WAAGMEESTER & ZOON

ZAANDAM - DAMPLEIN 8 - TEL. K 2980-2294

J.E. STORK

VENTILATOREN

de Beste

DEN HAAG

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

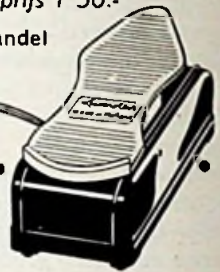
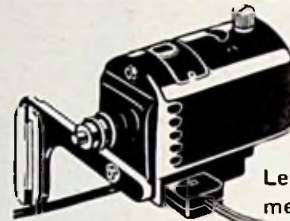
'n Aantrekkelijk artikel

ook voor uw branche.

DE LEWENSTEIN
huishoud-naaimachine motor.

Bruto verkoopprijs f 50.-

Levering voor de handel
met 1 jaar garantie

Vraagt inlichtingen omtrent onze
aantrekkelijke condities bij:

N.V. v/hA. LEWENSTEIN

Ald. Engros

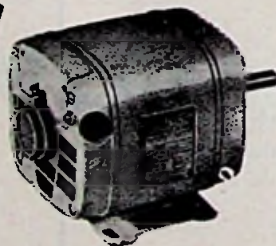
Hoofdkantoor: Hermietenstraat 5,
AMSTERDAM Telefoon 46670 (3 lijnen)

HOOVER

electromotoren

Het wereldmerk
met wereldservice

Voor alle elektrische
apparaten en installaties

- 3 Typen: éénphase, éénphase met condensatoren en drie-phase
- 950, 1425 en 2850 omw per min.
- 1/6, 1/4, 1/3, 1/2 en 3/4 PK.
- Naaimachine-frictiemotoren

Met vaste voet, rubber-op-
hanging of flensuitvoering,
kogel- of glijdlagers en des-
gewenst ingebouwde ther-
mische beveiliging.

Distributor

INDUMEX

N.V.

Oude Zijds Voorburgwal 247

Amsterdam Telefoon 41517-44092

MAXIMAALSCHAKELAARS

60-1000 A; nulspanningsschakelaars;
electromagn. olieschakelaars (ook expl. veilig)

SCHAKELKASTEN

15-1000 A; handbediend of automatisch; uit-,
omkeer-, poolom- en sterddriehoekschakelaars
van 15-100 A uit voorraad, ook v. inbouw.

STOPCONTACTEN

15-200 A; ook afschakelb. -vergrendeld en/of geze-
kerd. Reusachtige voorraadsortering (ook bijpass.
koppel- en inbouwdozen, binnenwerken etc.).

WALTHER WERKE

ANNO
1897

voor Nederland:

ELECTRO INDUSTRIE

D. HATENBOER

LEIDEN

V. D. BRANDELERKADE 22
POSTBUS 100
TEL. K 1710-31735 (3 LIJNEN)

ANNO 1916

KOOLBORSTELHOUDERS

voor draai-, wissel- en gelijkstroommachines

LEVERING UIT VOORRAAD

N.V. v.h. E. Luckerath, Egelantiersgracht 106, Telefoon K 2900-45446

ANNO 1916

Verhuur van alle electrotechnische materialen
ook in grote hoeveelheden

Vraagt prijsoverant

Electrotechnisch Ing Bureau
JAC V D VEEN - DEN HAAG

CALANDPLEIN 3
TELEF. 180826

Voor tentoonstellingen, straten, parken,
gebouwen en toneel.
Vrijblijvend deskundig advies.

BEDEL